

Podaci i informacije ProCredit Bank a.d. Beograd za 2017. godinu

Sadržaj:

1	Uvod	4
2	Poslovno ime i sedište Banke	4
3	Podaci, odnosno informacije koje se odnose na strategiju i politike za upravljanje rizicima	
4		
3.1	Strateški principi i komponente upravljanja rizicima	4
3.2	Dugoročni ciljevi Banke u upravljanju rizicima	5
3.3	Kreditni rizik i rizik druge ugovorne strane	6
3.3.1	Definicija i opis strategije / politike upravljanja kreditnim rizikom	6
3.3.2	Organizovanje procesa upravljanja kreditnim rizikom, obuhvatnost i vrste izveštaja	7
3.3.3	Tehnike ublažavanja kreditnog rizika	7
3.3.4	Adekvatnost uspostavljenog sistema upravljanja rizicima banke	8
3.3.5	Opis povezanosti rizičnog profila banke sa poslovnom strategijom banke	8
3.3.6	Opis načina na koji se obezbeđuje informisanje organa upravljanja banke o rizicima	9
3.4	Rizik likvidnosti	9
3.4.1	Definicija i opis strategije / politike upravljanja rizikom likvidnosti	9
3.4.2	Organizovanje procesa upravljanja rizikom likvidnosti	10
3.4.3	Obuhvatnost i vrste izveštaja	10
3.4.4	Mere za smanjenje rizika	11
3.5	Tržišni rizici	15
3.5.1	Definicija i opis strategije / politike upravljanja tržišnim rizicima	15
3.5.2	Organizovanje procesa upravljanja deviznim rizikom	15
3.5.3	Obuhvatnost i vrste izveštaja	16
3.5.4	Mere za smanjenje rizika	16
3.6	Kamatni rizik	16
3.6.1	Definicija i opis strategije / politike upravljanja kamatnim rizikom	16
3.6.2	Organizovanje procesa upravljanja kamatnim rizikom	17
3.6.3	Obuhvatnost i vrste izveštaja	17
3.6.4	Mere za smanjenje rizika	17
3.7	Operativni rizik	20
3.7.1	Definicija i opis strategije / politike upravljanja operativnim rizikom	20
3.7.2	Organizovanje procesa upravljanja operativnim rizikom	20
3.7.3	Obuhvatnost i vrste izveštaja	20
3.7.4	Mere za smanjenje rizika	21
4	Upravljanje kapitalom	21
4.1	Kapital Banke	21
4.2	Proces interne procene adekvatnosti kapitala	26
4.3	Adekvatnost kapitala i kapitalni zahtevi u skladu sa regulativom Narodne banke Srbije	29
4.3.1	Kapitalni zahtev za kreditni rizik i rizik druge ugovorne strane	31
4.3.2	Kapitalni zahtev za tržišne rizike	32
4.3.3	Kapitalni zahtev za operativni rizik	32
5	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na izloženosti rizicima i pristupe za merenje, odnosno procenu rizika	33
5.1	Kreditni rizik	33
5.1.1	Struktura i diversifikacija kreditnog portfolija	41
5.1.2	Problematična i restrukturirana potraživanja	45
5.1.3	Interni rejting sistem	53
5.1.4	Sredstva obezbeđenja	55
5.1.5	Sredstva stečena naplatom	56
5.1.6	Dospela nenaplaćena potraživanja	61
5.1.7	Formiranje ispravke vrednosti	61
5.1.8	Izloženost Banke nakon računovodstvenih otpisa	69
5.1.9	Geografska raspodela izloženosti	70
5.1.10	Podaci koji se odnose na restrukturirana potraživanja	70
5.1.11	Raspodela izloženosti prema vrsti druge ugovorne strane	77
5.1.12	Izloženosti prema preostaloj ročnosti	78
5.1.13	Promene u iznosu ispravke vrednosti i potrebnoj rezervi	78

5.1.14	Izloženosti Banke po klasama rizika	79
5.1.15	Specifičnosti u primeni standardizovanog pristupa u obračunu kapitalnih zahteva za kreditni rizik	80
5.1.16	Primena tehnika ublažavanja kreditnog rizika.....	80
5.2	Rizik druge ugovorne strane	81
5.3	Kamatni rizik	82
6	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi.....	83
7	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na bankarsku grupu i odnos između društva i podređenih društava	84
8	Pokazatelj leveridža	84

1 Uvod

U skladu sa Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke (Službeni glasnik RS br. 103/2016) i Smernicama za objavljivanje podataka i informacija banke koje se odnose na kvalitet aktive ProCredit Banka a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) u nastavku objavljuje izveštaj za 2017. godinu na zvaničnom sajtu Banke (<https://www.procreditbank.rs/sr/o-nama/finansijski-izvestaji>).

2 Poslovno ime i sedište Banke

Naziv i sedište banke	ProCredit Banka a.d. Beograd Bulevar Milutina Milankovića 17 11000 Beograd
Vremenski period izveštavanja	01.01.2017 – 31.12.2017

3 Podaci, odnosno informacije koje se odnose na strategiju i politike za upravljanje rizicima

3.1 Strateški principi i komponente upravljanja rizicima

Visok stepen svesti o rizicima kod svih zaposlenih i inherentno konzervativan pristup rizicima sastavni je deo poslovne strategije Banke, čiji je glavni fokus u poslovanju pružanje bankarskih usluga preduzećima i fizičkim licima na teritoriji Republike Srbije.

Puno razumevanje ekonomskog okruženja u kome Banka posluje i rizičnog profila klijenata centralni je deo poslovne strategije.

Klijenti Banke su kategorisani u tri šire grupe: fizička lica, mala preduzeća i srednja preduzeća.

Strategija Banke za upravljanje rizicima je utemeljena na nekoliko ključnih principa koji karakterišu način poslovanja Banke.

- **U svojim operacijama, Banka strogo izbegava sve aktivnosti u vezi sa špekulativnim bankarstvom.** Banka nije uključena u špekulativne aktivnosti čiji je cilj ostvarenje profita iz razlike u ceni finansijskih instrumenata, na osnovu predviđanja kretanja njihovih cena. Banka ugovara poslove sa finansijskim instrumentima do određene mere i samo da bi smanjila nivo izloženosti određenim tipovima rizika.
- **Organizaciona struktura.** Banka ima jasnu organizacionu strukturu sa strogo definisanim ovlašćenjima, delokrugom rada i odgovornostima na svakom funkcionalnom nivou. Organizaciona struktura se redovno unapređuje na način da može da obezbedi potencijal za dalji razvoj Banke, kao i postojanje adekvatnih kontrolnih mehanizama i efikasno upravljanje rizicima.
- **Odlučivanje.** Donošenje odluka u svim oblastima poslovnih operacija Banke definisano je odgovarajućim politikama i procedurama, a cilj je kontrola kvaliteta u vezi donošenja odluka i sprečavanja zloupotreba, odnosno sukoba interesa.
- **Banka posluje na odgovoran i transparentan način.** Banka nudi svojim klijentima lako razumljive proizvode i uslove njihovog korišćenja. Što se tiče kreditnih procesa, Banka se strogo pridržava liste isključenih delatnosti koje se ne mogu finansirati.
- **Individualni pristup svakom klijentu.** Pre donošenja odluke o kreditnoj izloženosti Banke prema bilo kom klijentu, bez obzira na tip i iznos potencijalne izloženosti, Banka pažljivo ispituje klijentovu kreditnu sposobnost.

- **Diversifikacija bančinog portfolija.** U skladu sa svojom misijom, Banka je odlučna u pružanju visokokvalitetne usluge podrškom u vidu kreditiranja malih i srednjih preduzeća u privatnom vlasništvu na teritoriji Republike Srbije. Kreditni portfolio Banke je stoga diversifikovan na veliki broj kredita koji se u malim iznosima isplaćuju klijentima uključenim u različite aktivnosti i klijentima u različitim oblastima Republike Srbije.
- **Kontinuirana obuka zaposlenih u Banci.** Banka je kreirala procedure i procese čiji je cilj pružanje kontinuirane obuke svim zaposlenima u skladu sa njihovom pozicijom i vrstom posla koju obavljaju.
- **Postojanje različitih vrsta kontrolnih mehanizama i kontrolnih tela na nivou Banke.** Na taj način obezbeđuje se visok nivo kontrole nad transakcijama i poslovnim procesima što doprinosi smanjenju izloženosti operativnom riziku i drugim rizicima.

3.2 Dugoročni ciljevi Banke u upravljanju rizicima

Dugoročni ciljevi u vezi sa prihvatljivim rizičnim profilom i izloženosti Banke prema rizicima su:

- **Razvoj organizacione strukture** u odnosu na upravljanje rizicima kako bi se obezbedila adekvatnost procesa identifikacije rizika, merenja, procene i komunikacije i iznošenje predloga za potencijalne načine i sredstva zaštite od potencijalnih gubitaka usled izloženosti rizicima.
- **Kontinuirano unapređenje integralnog procesa upravljanja rizicima što uključuje:**
 - Visok stepen pouzdanosti i predvidljivosti modela za identifikovanje i kvantifikovanje rizika kojima je Banka izložena
 - Omogućavanje da se rizici kojima je Banka izložena u svom poslovanju preuzimaju na način koji obezbeđuje optimizaciju odnosa rizika i prinosa na investiciju, odnosno prinosa na kapital Banke.
 - Jasno i blagovremeno komuniciranje izloženosti tim rizicima na nivou institucije čime se stvara svest o izloženosti rizicima što se inkorporira u donošenje poslovnih odluka
 - Uključivanje identifikovanog očekivanog gubitka u cenu proizvoda i poslovnih linija Banke
 - Uključivanje identifikovanog neočekivanog gubitka u kalkulacije potrebnog kapitala i održavanje željenog nivoa adekvatnosti kapitala Banke
- **Kontinuiran razvoj i poboljšanje** tehnika i metodologije identifikacije, merenja i procene izloženosti Banke rizicima.
- **Kontinuirano održavanje adekvatnosti kapitala Banke.** Da bi omogućila i podržala adekvatno upravljanje rizicima i pokrila gubitke koji su rezultat rizika kojima je Banka izložena, Banka je razvila procedure i procese čiji je cilj sa jedne strane adekvatna kapitalizacija u skladu sa validnim zakonskim i drugim propisima, a sa druge strane i adekvatna kapitalizacija u skladu sa interno procenjenim nivoom rizika koji se preuzima.
- **Kontinuirana usklađenost Banke** sa tekućim zakonskim propisima i profesionalnim standardima u cilju sprečavanja bilo kakvih negativnih efekata neusklađenosti po bančin kapital ili finansijski rezultat.
- **Kontinuirani rad na povećanju svesti zaposlenih Banke o značaju rizika i upravljanju rizicima.** Na taj način obezbeđuje se adekvatno uključivanje svih zaposlenih u banci, a posebno zaposlenih na menadžerskim pozicijama u poslovne procese i procese donošenja odluka u Banci.

U svom poslovanju Banka je izložena sledećim rizicima koji su materijalno značajni za Banku:

- Kreditni rizik,
- Rizik druge ugovorne strane
- Kreditno-devizni rizik
- Rizik koncentracije
- Rizik poslovnog i makroekonomskog okruženja
- Rizik likvidnosti

- Tržišni rizici
- Kamatni rizik
- Operativni rizik
- Strateški rizik.

3.3 Kreditni rizik i rizik druge ugovorne strane

3.3.1 Definicija i opis strategije / politike upravljanja kreditnim rizikom

Kreditni rizik podrazumeva opasnost da druga strana u kreditnoj transakciji (druga ugovorna strana ili klijent) neće biti u mogućnosti da ispuní svoje ugovorne obaveze prema banci, ili će biti u mogućnosti da ih ispuní samo delimično. Pojam kreditni rizik odnosi se na sledeće rizike:

- Rizici vezani za kreditnu izloženost klijenta (klasični kreditni rizik),
- Rizici koji proističu iz udela u vlasničkoj strukturi drugih privrednih društava,
- Rizik druge ugovorne strane,
- Kreditni rizik emitenta
- Rizik zemlje
- Rezidualni rizik
- Kreditno-devizni rizik
- Rizik smanjenja vrednosti potraživanja,
- Rizik izmirenja/ispоруke.
- Rizik koncentracije

Kreditno-devizni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke kao posledica rasta kreditnog rizika usled promene kursa dinara i njegovog uticaja na finansijsko stanje i kreditnu sposobnost klijenta i to za kredite sa deviznom klauzulom.

Rizik koncentracije je elemenat kreditnog rizika koji se odnosi na mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled značajne izloženosti Banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika.

Rizik poslovnog i makroekonomskog okruženja je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usled potencijalnih promena u opštim poslovnim uslovima, odnosnom tržišnom okruženju, ponašanju klijenata i tehnološkom progresu koje mogu uticati na zarađivačku sposobnost Banke ukoliko Banka nije u mogućnosti da se u kratkom roku adaptira na promene.

Strateški pristup u upravljanju kreditnim rizikom karakterišu:

- intenzivna analiza platežne sposobnosti (kapacitet za otplatu kredita) klijenata;
- pažljivo dokumentovanje analiza kreditnog rizika i procesa koji su sastavni deo aktivnosti kreditiranja, pri čemu se osigurava da izvršene analize budu razumljive trećim upućenim licima;
- strogo izbegavanje prezaduživanja klijenata;
- izgradnja ličnih i dugoročnih odnosa sa klijentom i održavanje redovnog kontakta;
- obavezan monitoring naplate potraživanja
- strogo upravljanje kreditima u kašnjenju
- naplata iz zaloga u slučaju neispunjenja obaveza
- implementacija pažljivo izrađenih i dobro dokumentovanih procesa
- stroga primena principa „četvoro očiju“
- ulaganje u dobro obučeno i motivisano osoblje.

3.3.2 Organizovanje procesa upravljanja kreditnim rizikom, obuhvatnost i vrste izveštaja

Proces upravljanja kreditnim rizikom organizovan je i podeljen na nekoliko nivoa:

- Upravljanje kreditnim rizikom na nivou pojedinačnog dužnika ili grupe povezanih lica
- Planiranje i praćenje kreditnog rizika na nivou portfolija Banke
- Upravljanje kreditni rizikom na nivou portfolija Banke

Banka upravlja **kreditnim rizikom na nivou pojedinačnog dužnika** sprovođenjem procedura, procesa, pravila i standarda koji obuhvataju sve faze kreditnog ciklusa počevši od momenta akvizicije klijenta, minimalnih uslova kreditne sposobnosti, kreditne analize, obezbeđenja plasmana, odobravanja i isplate plasmana, monitoringa otplate, prinudne naplate i eventualnih sudskih i vansudskih postupaka.

Banka sprovodi **planiranje kreditnog rizika** na godišnjem nivou kao elemenat poslovnog planiranja. Ovo planiranje se sprovodi na osnovu procene kretanja kreditnog nivoa u narednih 12 meseci kao i apetita Banke za podnošenje rizika. Planirani kreditni rizik se uključuje u cene proizvoda i poredi sa ostvarenim parametrima kreditnog rizika na mesečnom nivou.

Banka upravlja **kreditnim rizikom na nivou portfolija** kroz sistem mesečnog izveštavanja na osnovu koga se donose strateške odluke koje imaju za nameru smanjenje izloženosti prema kreditnom riziku, i to vezano za:

- Pojedinačne poslovne jedinice banke
- Pojedinačne proizvode sa istim ili sličnim karakteristikama
- Pojedinačne klijentske grupe
- Tehnike ublažavanja kreditnog rizika
- Instrumente obezbeđenja plasmana
- Metodologiju i obračun ispravke vrednosti
- Docnju u otplati plasmana i prinudnu naplatu

Banka takođe uzima **kreditno-devizni rizik** u obzir prilikom odobravanja svakog plasmana sa deviznom klauzulom na način da se anticipirana i projektovana promena kursa dinara uključuje kao faktor koji umanjuje prihode, profitabilnost klijenta kao i operativni novčani tok klijenta i time prilagođava potencijal kreditnog zaduživanja.

Banka upravlja rizikom koncentracije na nivou:

- Velikih izloženosti;
- Grupa izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika,
- Instrumenata kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumenata kreditne zaštite tih izloženosti.

Obzirom da ostvarenje **rizika poslovnog i makroekonomskog okruženja** najznačajniji uticaj ostvaruje na kreditni rizik, odnosno na sposobnost dužnika da izvršavaju svoje obaveze prema Banci, Banka u okviru kreditnog rizika vrši stres test mogućeg potcenjivanja gubitaka po osnovu kreditnog rizika u uslovima krize (negativnih promena makroekonomskog okruženja).

3.3.3 Tehnike ublažavanja kreditnog rizika

Banka prilagođava aktivu ponderisanu kreditnim rizikom za efekte tehnika za ublažavanje kreditnog rizika primenom **jednostavnog metoda**. U tom smislu Banka koristi sredstva obezbeđenja u obliku finansijske imovine gde se svrstavaju isključivo gotovina i gotovinski ekvivalenti deponovani na računima Banke kao instrumente materijalne kreditne zaštite.

Kako bi obezbedila i pratila efikasnost instrumenata kreditne zaštite Banka je u okviru kreditnog procesa detaljno definisala njihovu realizaciju, kao i praćenje na nivou portfolija.

3.3.4 Adekvatnost uspostavljenog sistema upravljanja rizicima banke

Izvršni odbor Banke analizira efikasnost primene uspostavljenih procedura za identifikaciju, merenje, procenu, ublažavanje, monitoring i upravljanje rizicima u odnosu na rizični profil banke, sklonost i toleranciju ka rizicima, kao i u odnosu na svoju politiku i strategiju.

Tokom 2017. godine nije bilo kršenja uvojenih limita, čime je sistem upravljanja rizicima ocenjen kao adekvatan u odnosu na usvojeni rizični profil, poslovnu politiku i strategiju Banke.

3.3.5 Opis povezanosti rizičnog profila banke sa poslovnom strategijom banke

Strateški cilj Banke je održavanje pokazatelja regulatorne adekvatnosti kapitala iznad propisane minimalne stope adekvatnosti kapitala, odnosno održavanje pokazatelja interne adekvatnosti kapitala iznad nivoa koji banci omogućava nesmetano poslovanje i ostvarivanje strateških i poslovnih ciljeva.

Prilikom upravljanja kapitalom, rizici imaju prioritet u odnosu na prinos. Stoga, banka svoj kapital smatra adekvatnim kada se sa dovoljnom sigurnošću može pretpostaviti da kapital banke adekvatno pokriva sve rizike kojima je banka izložena u svojim poslovnim operacijama.

Tolerancija prema rizicima se definiše kao najviši prihvatljivi nivo rizika, definisan kroz uspostavljanje sistema limita, pri čemu su limiti definisani u pojedinačnim Politikama banke i u Planu oporavka banke.

Ključni pokazatelji poslovanja banke prikazani su u tabeli ispod.

Tabela 1.

Pokazatelji poslovanja	Propisani pokazatelji	31.12.2017.	31.12.2016.
Kapital	10 miliona EUR	123 miliona EUR	124 miliona EUR
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	min 8%	17.16%	18.94%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	min 6%	13.06%	/
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	min 4.5%	13.06%	/
Ulaganja banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i osnovna sredstva banke	max 60%	18.70%	17.66%
Zbir velikih izloženosti banke	max 400%	16.43%	4.32%
Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica	max 25%	16.43%	2.20%
Pokazatelj likvidnosti			
U prvom mesecu izveštajnog perioda	min 1	2.00	1.52
U drugom mesecu izveštajnog perioda	min 1	1.71	1.38
U trećem mesecu izveštajnog perioda	min 1	2.02	1.31
Uži pokazatelj likvidnosti	min 0.5	1.55	1.12
Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (LCR)	min 100%	250%	/

Pokazatelj deviznog rizika	max 20%	4.23	1.99%
----------------------------	---------	------	-------

3.3.6 Opis načina na koji se obezbeđuje informisanje organa upravljanja banke o rizicima

Kroz izveštavanje o rizicima se svim relevantnim organizacionim elementima na svim nivoima u banci obezbeđuju blagovremene, tačne i detaljne informacije koje su neophodne za donošenje poslovnih odluka i efikasno upravljanje rizicima, odnosno za sigurno i stabilno poslovanje banke.

Informacije koje se obezbeđuju relevantnim organizacionim elementima naročito obuhvataju:

- Informacije o rizičnom profilu banke i promenama rizičnog profila, prikazane po različitim kriterijumima (pojedinačni rizici, geografske oblasti, valute, organizacione jedinice banke, portfolija banke, vrste transakcija, ugovorne strane i sl.)
- Informacije o kategoriji rizika klijenta, proizvoda, usluge i transakcije sa stanovišta rizika od pranja novca i finansiranja terorizma
- Podatke o značajnim gubicima
- Informacije o preduzetim ili planiranim merama za ublažavanje rizika
- Informacije o prekoračenjima uspostavljenih limita
- Informacije o promenama pokazatelja poslovanja koje ukazuju na promenu ukupne izloženosti rizicima banke
- Informacije o rizicima koji nastaju kao posledica uvođenja novog proizvoda, aktivnosti, procesa ili sistema
- Informacije o rizicima koji nastaju kao posledica poveravanja aktivnosti banke trećim licima

Tabela 2.

	Mesečno izveštavanje	Kvartalno izveštavanje	Godišnje izveštavanje	Vandredno izveštavanje
Upravni odbor		•	•	•
Izvršni odbor	•	•	•	•
Odbor za reviziju	•	•	•	•
ALCO	•	•	•	•
Odbor za upravljanje operativnim rizikom		•	•	•
Odbor za upravljanje bezbednošću informacija		•	•	•
NBS	•	•	•	•

3.4 Rizik likvidnosti

3.4.1 Definicija i opis strategije / politike upravljanja rizikom likvidnosti

Rizik likvidnosti je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze, i to zbog:

- Povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava);
- Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Postoje dve vrste upravljanja rizikom likvidnosti: nestrukturalno upravljanje rizikom likvidnosti usmereno je na kratkoročni rizik likvidnosti, dok je strukturalno upravljanje rizikom likvidnosti usmereno na rizike srednjoročnog i dugoročnog pribavljanja sredstava.

Prema konceptualnoj pozadini, Banka je osnovana kao kreditna institucija i finansijski posrednik, i iz tog razloga Banku karakteriše posedovanje kreditnog portfolija koji predstavlja najveću komponentu na strani sredstava i koji karakteriše visoka koncentracija kratkoročnih i srednjoročnih kredita odobrenih malim i srednjim preduzećima (visoka diversifikacija). Sa druge strane lokalno mobilisani depoziti za Banku predstavljaju osnovni izvor finansiranja kreditnog portfolija, što upućuje na malu (strukturalnu) zavisnost od instrumenata tržišta kapitala, ograničavanje eventualnih koncentracija rizika likvidnosti i garantuje relativno jednostavan i direktan sistem upravljanja rizikom likvidnosti. Takođe, usled mogućnosti da u situacijama političkih ili ekonomskih kriza može doći do značajnog odliva likvidnih sredstava, Banka pridaje veliki značaj uspostavljanju jakih odnosa sa svojim klijentima koji deponuju likvidna sredstva kako bi održala lojalnost čak i u teškim vremenima.

Banka je u skladu sa Strategijom upravljanja rizicima, kao i zahtevima lokalnih vlasti usvojila konzervativne prakse vezane za rizik likvidnosti i održava visok nivo veoma likvidnih sredstava, sa sledećim ključnim zadacima/principima u upravljanju rizikom likvidnosti:

- Da osigura odgovarajuće nivoe likvidnosti, u svakom trenutku;
- Vršiti kontinuiran nadzor likvidnosti i finansiranja da bi se osiguralo da su ostvareni odobreni ciljevi poslovanja na način koji ne kompromituje profil rizika Banke;
- Analiza svih potencijalnih budućih plaćanja i merenje njihovog uticaja na rizik likvidnosti, naročito onih koji proističu iz derivativnih transakcija.

3.4.2 Organizovanje procesa upravljanja rizikom likvidnosti

Politikom upravljanja rizikom likvidnosti Banke osmišljena je organizaciona struktura u skladu sa Minimalnim uslovima za upravljanje rizicima, odnosno Služba sredstava je odvojena od funkcije risk kontrolinga i funkcije poravnanja i kontrole do nivoa i uključuje nivo Izvršnog odbora, sa ciljem da se odgovori potrebama Banke da identifikuje, proceni, tretira, vrši nadzor i saopštava svoj rizik likvidnosti i rizik pribavljanja sredstava.

Organizacionom strukturom propisana je odgovornost Odbora za upravljanje aktivom i pasivom Banke za upravljanje rizikom likvidnosti, kao i odgovornost za implementaciju Politike upravljanja rizikom likvidnosti Službe sredstava i Službe za upravljanje rizicima, pod nadzorom Izvršnog odbora. Politikom i pratećim dokumentima dati su odgovarajući opisi poslova koji odražavaju organizacionu strukturu, odnosno odgovarajući opisi poslova za sve odbore, jasna raspodela ovlašćenja za donošenje odluka i procedure i smernice za respektivne operativne oblasti da bi se pomoglo u implementaciji politike i osiguralo da su ciljevi ove politike ostvareni u potpunosti i na svim nivoima. Odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti na nivou ProCredit Grupe je naznačena u Politici upravljanja rizikom likvidnosti grupe.

3.4.3 Obuhvatnost i vrste izveštaja

Politikom su posebno propisane Procedure nadzora i izveštavanja na nivou Banke, kao i na nivou ProCredit Grupe, odnosno obaveze Službe za upravljanje rizicima Banke, Služba finansija Banke i Službe sredstava u vezi nadzora i izveštavanja, kao i integracija upravljanja rizikom likvidnosti u opšte upravljanje rizicima. Svakodnevno se prate promene indikatora visoko likvidne aktive, depozita i kredita, kao i svih lokalnih indikatora likvidnosti i o tome izveštava menadžment na nedeljnom i mesečnom Odboru za upravljanje aktivom i pasivom Banke. Takođe, Izveštaj o likvidnosti, mora

minimalno sa svim okidačima za izveštavanje, ključnim indikatorima rizika likvidnosti i rezultatima stres testova biti pregledan od strane Odbora za upravljanje aktivom i pasivom Banke najmanje na mesečnoj osnovi.

3.4.4 Mere za smanjenje rizika

U cilju smanjenja rizika, Banka može da donese odluku o preduzimanju jedne ili više sledećih mera:

- Produženje ročnosti depozita
- Pomeranje strukture depozita prema njihovoj stabilnosti (osvrtnje na klijente sa manjom osetljivošću na kamatne stope)
- Obezbeđenje sredstava od strane matične banke
- Obezbeđenje sredstava od sestrinskih banaka sa viškom likvidnosti uz zahtev (molbu) za obezbeđenjem sredstava (u okvirima limita ograničenja transfera)
- Obezbeđenje garancije kao podrške pribavljanju sredstava na lokalnom nivou
- Pribavljanje sredstava iz drugih izvora (Međunarodne finansijske institucije)
- Izdavanje instrukcija da se uspore nove isplate kredita koje se ne zahtevaju

Da bi osigurala dovoljnu likvidnost svojih banaka u svakom trenutku ProCredit Grupa održava rezervu likvidnosti u bankama grupe, koja može da se koristi u hitnim slučajevima, a Banka takođe poseduje i Plan poslovanja u slučaju nastupanja nepredviđenih događaja (kriza likvidnosti).

U slučaju da banka ima značajan višak likvidnosti, Banka odlučuje o preduzimanju jedne ili više sledećih mera:

- Širenje kreditnog poslovanja
- Ulaganje likvidnih sredstava u skladu sa Politikom upravljanja rizikom druge ugovorne strane (uključujući rizik emitenta)
- Avansno plaćanje dugoročnih obaveza.

Tabela 2 u daljem tekstu prikazuje sredstva i obaveze grupisane u odgovarajuće grupe prema preostalim ugovorenim rokovima dospeća na dan bilansa stanja 31. decembar 2017. godine, odnosno 31. decembar 2016. godine.

31.12.2017

AKTIVA

Gotovina i sredstva kod centralne banke

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

Kredit i potraživanja od komitenata

Total aktiva

PASIVA

Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci

Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima

Subordinirane obaveze

Total

Neto ročna neusklađenost

*Kredit i potraživanja su prikazani na neto principu, tj, bruto iznosi minus ispravke

	Ukupno	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3-6 meseci	od 6-12 meseci	od 1-5 godina	preko 5 godina
Gotovina i sredstva kod centralne banke	11,021,263	3,900,525	-	-	-	-	-
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	3,558,832	-	-	-	-	3,550,000	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	4,766,423	4,760,752	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od komitenata	73,666,964	40,363,447	3,526,265	4,716,985	9,056,172	12,954,700	2,677,059
Total aktiva	93,013,482	49,024,724	3,526,265	4,716,985	9,056,172	16,504,700	2,677,059
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	25,185,189	7,923,938	3,073,532	2,916,798	5,289,658	5,250,854	-
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	52,175,298	7,566,625	4,189,100	5,678,685	11,741,885	7,008,543	260,748
Subordinirane obaveze	3,692,709	3,672,654	-	-	-	-	-
Total	81,053,196	19,163,217	7,262,632	8,595,483	17,031,543	12,259,397	260,748
Neto ročna neusklađenost	11,960,286	29,861,507	(3,736,367)	(3,878,498)	(7,975,371)	4,245,303	2,416,311

ProCredit Bank a.d. Beograd	Objavljivanje podataka i informacija -Podaci I Informacije Procredit Bank A.D. Beograd 31.12.2017
-----------------------------	--

31.12.2016

AKTIVA	Ukupno	do 1 meseca	od 1do 3 meseca	od 3-6 meseci	od 6-12 meseci	od1-5 godina	preko 5 godina
Gotovina i sredstva kod centralne banke	10,281,913	10,281,913	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,584,151	3,584,151	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od komitenata	71,845,312	2,956,169	5,776,492	9,585,351	14,829,972	29,720,901	8,976,427
Total	85,711,376	16,822,233	5,776,492	9,585,351	14,829,972	29,720,901	8,976,427
PASIVA							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	21,940,814	4,166,564	1,666,876	2,237,237	4,338,323	9,531,814	-
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	48,275,977	26,240,099	3,150,154	5,039,655	8,832,479	3,987,124	1,026,466
Subordinirane obaveze	3,848,758	21,117	-	-	-	-	3,827,641
Total	74,065,549	30,427,780	4,817,030	7,276,892	13,170,802	13,518,938	4,854,107
Neto ročna neusklađenost	11,645,827	(13,605,547)	959,462	2,308,459	1,659,170	16,201,963	4,122,320

3.5 Tržišni rizici

3.5.1 Definicija i opis strategije / politike upravljanja tržišnim rizicima

Tržišni rizici su rizici od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

Tržišni rizici uključuju sledeće kategorije:

1. Devizni rizik (Valutni rizik ili rizik deviznog kursa) koji predstavlja rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital usled promena deviznih kurseva
2. Ostali tržišni rizici uključuju:
 - a) Cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti
 - b) Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti
 - c) Robni rizik.

Po trenutnoj politici, Banka strogo izbegava bavljenje bilo kojim oblikom poslova iz domena špekulativnog bankarstva (poslovi koji imaju za cilj zaradu na razlici u ceni finansijskih instrumenata). Iz tog razloga se može smatrati da Banka u svom poslovanju trenutno nije izložena ostalim tržišnim rizicima iz tačke 2.

Devizni rizik predstavlja rizik od negativnih uticaja na finansijski rezultat i kapital Banke koji nastaju usled promena deviznog kursa.

Banka računa neto otvorenu deviznu poziciju u stranoj valuti pojedinačno i neto otvorenu poziciju u zlatu u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Konceptualnu pozadina i ukupna procena rizika, podrazumevaju da je opredeljenje Banke da ne vrši aktivnosti trgovanja za vlastiti račun i ne ulaže u stranu valutu, odnosno da je Banka strogo „non trading book“ kreditna institucija. Banci nije dozvoljeno da ulazi u bilo kakve špekulativne pozicije na deviznim tržištima i dužna je da održava zatvorenu deviznu poziciju i vodi računa da otvorena devizna pozicija bude u granicama limita u svakom trenutku.

Na nivou Banke primenjuju se sledeća pravila:

- Valuta u kojoj Banka pribavlja finansijska sredstva određuje valutu u kojoj se krediti odobravaju klijentima, i obratno. Ukoliko to nije moguće, koriste se finansijski instrumenti u meri u kojoj su raspoloživi da bi se zatvorila postojeća neusklađenost.
- Ukoliko Banka obavlja svoje poslovne aktivnosti i u lokalnoj i u stranim valutama, ona vrši nadzor svoje izloženosti prema promenama deviznog kursa na dnevnom nivou (u cilju održavanja otvorenih pozicija u okviru limita.
- Vršiti se redovan pregled hedžing instrumenata kroz analizu respektivnih stavki u bilansu uspeha..

3.5.2 Organizovanje procesa upravljanja deviznim rizikom

Organizaciona struktura upravljanja deviznim rizikom je u skladu sa potrebama Banke da identifikuje, proceni, tretira, vrši nadzor i saopštava rizike koji proističu iz promena deviznog kursa i faktora koji utiču na njih. U Banci postoji jasna raspodela ovlašćenja za donošenje odluka, kao i procedure i smernice za respektivne operativne oblasti da bi se pomoglo u implementaciji politike i osiguralo da su ciljevi Politike ostvareni u potpunosti i na svim nivoima, a Služba sredstava je odvojena od risk kontroling funkcije i funkcije poravnanja i kontrole do nivoa i uključuje nivo Izvršnog odbora. Politikom je definisana izvršna funkcija Službe sredstava, kontrolna funkcija Službe za platni promet, Službe finansija i Službe za upravljanje rizicima, kao i funkcija usmeravanja koju ima ALCO odbor Banke.

3.5.3 Obuhvatnost i vrste izveštaja

Politikom Banke za upravljanje deviznim rizikom su definisane procedure nadzora i izveštavanja, kao i procesi u slučaju kršenja limita na nivou Banke, kao i na nivou ProCredit Grupe. Služba sredstava je zaduženo za kontinuiran nadzor devizne pozicije u toku dana i držanje pozicija u okviru limita utvrđenih Politikom Banke za upravljanje deviznim rizikom. Pored toga definisana je obaveza usklađivanja otvorene devizne pozicije između Službe za platni promet, Službe finansija i Službe sredstava kao i minimum sadržaja izveštaja koji Služba sredstava i Služba za upravljanje rizicima Banke dostavljaju nedeljnom i mesečnom Odboru za upravljanje aktivom i pasivom Banke. Banka ima jasno predviđene obaveze i nadležnosti u pogledu analize i izveštavanja u slučaju kršenja limita.

3.5.4 Mere za smanjenje rizika

U cilju smanjenja deviznog rizika, osnovna mera koja se preduzima jeste zatvaranje devizne pozicije. Da bi zatvorila svoju poziciju ili neusklađenost dospeća u stranoj valuti, Banka vrši kupoprodaju valuta. To je moguće ukoliko Banka raspolaže sa dovoljno likvidnosti u valuti koju želi da proda. Ukoliko to nije slučaj, Banka preduzima sledeće aktivnosti:

- Operativne mere :
 - Smanjenje aktivnosti kreditiranja (strana sredstava)
 - Privlačenje dodatnih depozita (strana obaveza)
 - Povećanje drugih izvora finansijskih sredstava (strana obaveza)
 - Finansiranje u respektivnoj valuti preko ProCredit Holdinga (strana obaveza)
- Mere vezane za hedžing i derivate:
 - Garancija koju izdaje ProCredit Holding za kredit kod druge banke u respektivnoj valuti
 - Zaključivanje terminskih ugovora

Banka obezbeđuje i prati efikasnost u ublažavanju rizika kroz izveštavanje rukovodstva Banke na nedeljnim i mesečnim sastancima Odbora za upravljanje aktivom i pasivom Banke, gde se iznose zaključci i donose odluke o daljim merama koje je potrebno preduzeti.

3.6 Kamatni rizik

3.6.1 Definicija i opis strategije / politike upravljanja kamatnim rizikom

Rizik kamatne stope predstavlja rizik da će promene tržišnih kamatnih stopa negativno uticati na kapital Banke i prihod od kamata Banke.

Konceptualnu pozadina i ukupna procena rizika, podrazumevaju da opredeljenje Banke nije da ostvaruje profit kroz špekulacije na tržištu kamatnih stopa. Naprotiv, ona nastoji da osigura da je njena kamatna struktura što je moguće više uravnotežena kroz sve ročnosti ostajući u okviru limita definisanih u Politici upravljanja kamatnim rizikom. Banka to postiže usklađujući profile ponovnog određivanja cena između sredstava i obaveza kamatno osetljivih pozicija. Ukoliko struktura sredstava i obaveza ne može biti dovoljno usklađena da ostane u okviru limita, derivati kamatne stope mogu da se koriste isključivo za potrebe hedžinga.

U cilju procene rizika Banka koristi sledeće alate za procenu rizika: ročna struktura i analiza jaza (gap analysis), kao i analize scenarija i stres testiranja, odnosno Standardni scenario, Stres scenario za bazni rizik, Scenario za internu procenu adekvatnosti kapitala, i Očekivani scenario. U delu kontrola i tretman rizika propisani su limiti (Uticaj ukupne ekonomske vrednosti prema standardnom scenariju i najgorem slučaju) koji se ne smeju prekoračiti i okidači za izveštavanje (Uticaj ukupne ekonomske vrednosti prema standardnom scenariju i najgorem slučaju, kao i Uticaj prihoda od kamata), koji služe kao signali za rano upozorenje ali ne podrazumevaju direktno i neophodnost mera. Takođe, propisani su i Spoljni indikatori ranog upozorenja i ad hoc izveštaji.

3.6.2 Organizovanje procesa upravljanja kamatnim rizikom

Organizaciona struktura osmišljena je u skladu sa potrebama Banke da identifikuje, proceni, tretira, vrši nadzor i saopštava rizike koji nastaju kao posledica razvoja u eksternom makroekonomskom, zakonodavnom i internom okruženju. Politikom upravljanja kamatnim rizikom je data jasna raspodela ovlašćenja za donošenje odluka, kao i procedure i smernice za respektivne operativne oblasti da bi se pomoglo u implementaciji politike i osiguralo da su ciljevi ove politike ostvareni u potpunosti i na svim nivoima. Služba sredstava je odvojena od funkcije risk kontrolinga i funkcije poravnanja i kontrole do nivoa i uključuje nivo Izvršnog odbora. Posebno su na nivou Banke definisane izvršne funkcije ALCO odbora Banke i Službe sredstava Banke, kontrolna funkcija Službe za upravljanje rizicima, i funkcija usmeravanja koju vrši ALCO odbor Banke.

3.6.3 Obuhvatnost i vrste izveštaja

Politikom upravljanja kamatnim rizikom su propisane procedure nadzora i izveštavanja, kao i proces kršenja limita na nivou Banke i na nivou ProCredit Grupe. Propisana je obaveza Službe sredstava Banke i Službe za upravljanje rizicima Banke da dostavljaju izveštaj ALCO odboru Banke, kao i minimum sadržaja tog izveštaja. Takođe, Služba za upravljanje rizicima Banke redovno izveštava ALCO odbor Banke najmanje jednom kvartalno, a u slučaju bilo kakvih značajnih transakcija izveštava ALCO odbor Banke odmah po prijemu ovih informacija o Analizi jaza u korigovanju cena i Scenario analizi promena krive prinosa izvršenoj za svaku značajnu operativnu valutu posebno i to posebno za Standardni scenario, Scenario za internu procenu adekvatnosti kapitala, Stres scenario za bazni rizik, i Očekivani scenario. Takođe je propisana obaveza Službe za upravljanje rizicima Banke u slučaju kršenja limita, kao i mogućnost sazivanja vanrednog sastanka ALCO odbora Banke na kome će se doneti odluka o merama koje treba preduzeti za ublažavanje rizika.

3.6.4 Mere za smanjenje rizika

U zavisnosti od razloga osetljivosti Banke na kamatne stope, Banka preduzima različite mere za smanjenje rizika, između ostalog:

- Uvođenje kredita sa varijabilnim stopama ili kreditnih proizvoda koji imaju kraći period otplate u slučaju kada Banka ima pevašhodno plasirane kredite sa dužom ročnošću;
- Privlačenje depozita sa dužom ročnošću, u slučaju više terminskih depozita sa kratkim vremenom dospeća;
- Swap kamatnih stopa u slučaju potrebe i aktuelnih mogućnosti na tržištu.

Banka obezbeđuje i prati efikasnost u ublažavanju rizika kroz izveštavanje rukovodstva Banke na nedeljnim i mesečnim sastancima Odbora za upravljanje aktivom i pasivom Banke, gde se iznose zaključci i donose odluke o daljim merama koje je potrebno preduzeti.

Izloženost Banke riziku od promene kamatnih stopa na 31.12.2017. i 31.12.2016. prikazani su u sledećim tabelama. Tabela 3 sadrži sredstva i obaveze izložene kamatnom riziku prikazane po datumu ponovnog određivanja kamate (Repricing Date) ili datumu dospeća, u zavisnosti koji je raniji.

31.12.2017

FINANSIJSKA AKTIVA	Ukupno	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3-6 meseci	od 6-12 meseci	Od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Nekamatonosno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	11,021,263	3,900,525	-	-	-	-	-	7,120,738
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	3,558,832	-	-	-	-	3,550,000	-	8,832
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	4,766,423	4,760,752	-	-	-	-	-	5,671
Kredit i potraživanja od komitenata	73,666,964	40,363,447	3,526,265	4,716,985	9,056,172	12,954,700	2,677,059	372,336
Total	93,013,482	49,024,724	3,526,265	4,716,985	9,056,172	16,504,700	2,677,059	7,507,577
FINANSIJSKA PASIVA	-							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	25,185,189	7,923,938	3,073,532	2,916,798	5,289,658	5,250,854	-	730,409
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	52,175,298	7,566,625	4,189,100	5,678,685	11,741,885	7,008,543	260,748	15,729,712
Subordinirane obaveze	3,692,709	3,672,654	-	-	-	-	-	20,055
Total	81,053,196	19,163,217	7,262,632	8,595,483	17,031,543	12,259,397	260,748	16,480,176
Neto ročna neusklađenost	11,960,286	29,861,507	(3,736,367)	(3,878,498)	(7,975,371)	4,245,303	2,416,311	(8,972,599)

Kumulativna neusklađenost	-	29,861,507	26,125,140	22,246,642	14,271,271	18,516,574	20,932,885	
----------------------------------	---	------------	------------	------------	------------	------------	------------	--

31.12.2016

FINANSIJSKA AKTIVA	Ukupno	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3-6 meseci	od 6-12 meseci	Od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Nekamatonosno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	10,281,913	3,574,426	-	-	-	-	-	6,707,487
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,584,151	3,293,089	-	-	-	-	-	291,062
Kredit i potraživanja od komitenata	71,845,312	42,926,515	3,051,893	5,041,223	7,509,235	7,860,627	1,064,580	4,391,239
Total	85,711,376	49,794,030	3,051,893	5,041,223	7,509,235	7,860,627	1,064,580	11,389,788
FINANSIJSKA PASIVA								
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	21,940,814	10,124,043	1,666,876	1,669,950	3,566,621	1,796,275	-	3,117,049
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	48,275,977	14,194,176	3,150,154	4,733,975	8,526,799	1,877,924	170,845	15,622,104
Subordinirane obaveze	3,848,758	3,848,758	-	-	-	-	-	-
Total	74,065,549	28,166,977	4,817,030	6,403,925	12,093,420	3,674,199	170,845	18,739,153
Neto ročna neusklađenost	11,645,827	21,627,053	(1,765,137)	(1,362,702)	(4,584,185)	4,186,428	893,735	(7,349,365)

Kumulativna neusklađenost		21,627,053	19,861,916	18,499,214	13,915,029	18,101,457	18,995,192	
----------------------------------	--	------------	------------	------------	------------	------------	------------	--

*Kredit i potraživanja su prikazani na neto principu, tj, bruto iznosi minus ispravke.

3.7 Operativni rizik

3.7.1 Definicija i opis strategije / politike upravljanja operativnim rizikom

Upravljanje operativnim rizicima je posebna oblast unutar opšteg upravljanja rizicima Banke. Banka definiše operativni rizik kao rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje i pravni rizik, kao i rizik od prevara i zloupotreba u okviru upravljanja operativnim rizikom. **Reputacioni rizik** se uključuje u sklopu rizika usklađenosti, i podrazumeva rizik da neki događaj ili serija događaja mogu da nanesu štetu reputaciji Banke ili grupe, čime se umanjuje sposobnost upravljanja.

Odluka o načinu upravljanja operativnim rizikom donosi se na osnovu podataka o stvarnim ili potencijalnim gubicima, proceni rizika i analizi efekata izmena kao i mogućnosti transfera rizika na treća lica.

Banka primenjuje princip **osnovnog indikatora** prilikom obračuna kapitalnog zahteva za operativni rizik.

3.7.2 Organizovanje procesa upravljanja operativnim rizikom

Upravljanje operativnim rizikom deo je odgovornosti svih vlasnika procesa u okviru nadležnosti za adekvatno obavljanje poverenih procesa. Praćenje i analiza sistema za upravljanje rizicima je u nadležnosti Službe za upravljanje rizicima, Odeljenja za kreditne rizike i Izvršnog odbora Banke. Osnovni zadaci Službe za upravljanje rizicima su prikupljanje podataka, kreiranje izveštaja, analiza procesa i evidentiranih slučajeva u smislu identifikovanja izvora operativnog rizika i obezbeđivanje potrebnih informacija za adekvatno upravljanje operativnim rizikom.

Odeljenje interne revizije odgovorno je za kontrolu adekvatnosti sistema za upravljanje operativnim rizikom i njegovu usklađenost sa zakonom.

Strateški planovi i odluke vezano za upravljanje operativnim rizikom donose se od strane Odbora za upravljanje operativnim rizikom. Stalni članovi odbora su dva člana Izvršnog odbora sa pravom glasa. Rukovodstvo Banke usvaja sva interna dokumenta koja uređuju način upravljanja operativnim rizikom.

Služba za upravljanje rizicima prati izloženost operativnom riziku u skladu sa internim politikama i standardima. U okviru Službe za upravljanje rizicima je uspostavljena pozicija službenika za operativni rizik. Službenik za operativni rizik je zadužen da prikuplja i analizira podataka o događajima operativnog rizika kroz bazu operativnih rizika (RED - Risk Event Database), sprovodi redovne godišnje procene izloženosti operativnim rizicima, prati regulativu, prati indikatore rizika i vrši analizu procesa i scenarija, daje predloge za umanjene ili izbegavanje operativnog rizika uključujući i transfer rizika osiguranjem, daje podršku vlasnicima procesa i učestvuje u analizi rizika odobrenja novih materijalno bitnih proizvoda/procesa/usluga kao i materijalnih izmena već postojećih, učestvuje u analizi materijalno bitnih aktivnosti koje se poveravaju trećim licima i redovno obaveštava rukovodstvo Banke i Službu za upravljanje rizicima na nivou ProCredit Grupe o izloženosti Banke operativnom riziku.

Pored ovih funkcija Služba za upravljanje rizicima ima zadatak obuke zaposlenih i podizanja svesti svih učesnika u procesu o operativnom riziku i sprečavanju prevara i zloupotreba.

Služba za upravljanje rizicima koristi podršku Službe za upravljanje operativnim rizikom na nivou ProCredit Grupe prilikom definisanja standarda za praćenje i upravljanje operativnim rizikom.

3.7.3 Obuhvatnost i vrste izveštaja

U cilju zaštite od operativnog rizika Banka je uspostavila sistem izveštavanja o operativnom riziku. Izveštavanje menadžmenta se vrši na redovnim sastancima Odbora za upravljanje operativnim rizikom koji se održavaju kvartalno. Pored toga o najbitnijim pitanjima i aktuelnim slučajevima kvartalno se informiše Upravni odbor i Odbor za reviziju. Svi slučajevi kod kojih se utvrdi da je moguć ili je već nastao gubitak preko

definisanog iznosa komuniciraju se bez odlaganja sa Službom za upravljanje rizicima na nivou ProCredit Grupe kao i sa Odeljenjem Interne revizije.

3.7.4 Mere za smanjenje rizika

Banka upravlja operativnim rizikom kontrolom, prihvatanjem, prenošenjem na treće lice ili izbegavanjem operativnog rizika.

Za sve uočene potencijalne ili već ostvarene rizike utvrđuje se da li je moguće primeniti korektivne mere za ispravljanje trenutno nastale situacije kao i preventivne mere koje omogućavaju da se sličan rizik ne ponovi odnosno da se spreči njegovo nastajanje. Sve mere se usaglašavaju sa vlasnicima procesa i po potrebi o njima se informiše menadžment Banke. U zavisnosti od vrste mera koje se sprovode i nivoa na kojem je doneta odluka, sprovođenje se kontroliše od strane vlasnika procesa, Službe za upravljanje rizicima, interne revizije i menadžmenta.

Kao osnovna mera za ublažavanje rizika koristi se transfer rizika putem osiguranja. U slučaju kada rizični događaj spada u delokrug zaštite putem osiguranja, Pravna služba i Služba za upravljanje rizicima su odgovorni da osiguraju da se relevantnom osiguravaču obezbede odgovarajuće i blagovremene informacije. Služba za upravljanje rizicima banke će biti uključena kada se analiziraju materijalni rizični događaji kako bi se osiguralo da se pitanje mogućih implikacija u odnosu na postojeće polise osiguranja rešava na podesan način; uglavnom da se osigura odgovarajuće i blagovremeno obaveštavanje i komunikacija sa osiguravajućim kompanijama.

Posebna pažnja se posvećuje pitanjima vezanim za sprečavanje prevara i zloupotreba kao i utvrđivanju materijalnosti i rizičnosti poslovnih promena i novih proizvoda uključujući i rizike vezane za poveravanje aktivnosti trećim licima.

4 Upravljanje kapitalom

Strateški cilj Banke je održavanje pokazatelja regulatorne adekvatnosti kapitala iznad propisane minimalne stope adekvatnosti kapitala, odnosno održavanje pokazatelja interne adekvatnosti kapitala iznad nivoa koji omogućava Banci nesmetano poslovanje i ostvarivanje strateških i poslovnih ciljeva.

4.1 Kapital Banke

Prilog PI-KAP sadrži strukturu regulatornog kapitala (u hiljadama RSD):

Р.бр.	Назив позиције	Износ
	Основни акцијски капитал: елементи	
1	Инструменти основног акцијског капитала и припадајуће емисионе премије	6,439,757
1.1.	<i>од чега: акције и други инструменти капитала који испуњавају услове из тачке 8.ОАК</i>	3,663,012
1.2.	<i>од чега: Припадајуће емисионе премије уз инструменте из тачке 1.1. тј. износ уплаћен изнад номиналне вредности тих инструмената</i>	2,776,745
2	Добит из ранијих година која није оптерећена никаквим будућим обавезама, а за коју је скупштина банке донела одлуку да ће бити распоређена у основни акцијски капитал	3,246,389
3	Добит текуће године или добит из претходне године за коју скупштина банке још није донела одлуку да ће бити распоређена у основни акцијски капитал која испуњава услове из тачке 10. ст. 2. и 3. за укључивање у основни акцијски капитал	0
4	Ревалоризационе резерве и остали нереализовани добити	0
5	Резерве из добити и остале резерве банке, осим резерви за опште банкарске ризике	1,643,864

ProCredit Bank a.d. Beograd	Objavljivanje podataka i informacija -Podaci I Informacije Procredit Bank A.D. Beograd 31.12.2017
-----------------------------	--

6	Резерве за опште банкарске ризике	0
7	Учешћа без права контроле (мањинска учешћа) која се признају у основном акцијском капиталу **	0
8	Основни акцијски капитал пре регулаторних прилагођавања и одбитних ставки (збир од 1 до 7)	11,330,010
	Основни акцијски капитал: регулаторна прилагођавања и одбитне ставке	
9	Додатна прилагођавања вредности (-)	0
10	Нематеријална улагања, укључујући гудвил (умањена за износ одложених пореских обавеза) (-)	-280,845
11	Одложена пореска средства која зависе од будуће профитабилности банке, изузев оних која простичу из привремених разлика, умањена за повезане одложене пореске обавезе ако су испуњени услови из тачке 14. став 1. ОАК	0
12	Фер вредности резерви у вези са добицима или губицима по основу инструмената заштите од ризика новчаног тока за финансијске инструменте који се не вреднују по фер вредности, укључујући и пројектоване новчане токове	0
13	ИРБ приступ: негативан износ разлике добијен обрачуном у складу с тачком 134. ОАК (-)	0
14	Повећање капитала које је резултат секјуритизације изложености (-)	0
15	Добици или губици по основу обавеза банке вреднованих према фер вредности који су последица промене кредитне способности банке	0
16	Имовина у пензијском фонду са дефинисаним накнадама у билансу стања банке (-)	0
17	Директна, индиректна и синтетичка улагања банке у сопствене инструменте основног акцијског капитала, укључујући и сопствене инструменте основног акцијског капитала које је банка дужна или може бити дужна да откупи на основу уговорне обавезе (-)	0
18	Директна, индиректна и синтетичка улагања у инструменте основног акцијског капитала лица у финансијском сектору која имају узајамна улагања у банци, а која су извршена ради приказивања већег износа капитала банке (-)	0
19	Применљиви износ директних, индиректних и синтетичких улагања банке у инструменте основног акцијског капитала лица у финансијском сектору у којем банка нема значајно улагање (-)	0
20	Применљиви износ директних, индиректних и синтетичких улагања банке у инструменте основног акцијског капитала лица у финансијском сектору у којем банка има значајно улагање (-)	0
21	Износ изложености које испуњавају услове за примену пондера ризика од 1.250 %, а које банка одлучи да одбије од основног акцијског капитала уместо да примени тај пондер	0
21.1.	<i>од чега: учешћа у лицима која нису лица у финансијском сектору у износу преко 10% капитала тих лица, односно учешћа која омогућавају ефективно вршење знатног утицаја на управљање правним лицем или на пословну политику тог правног лица (-)</i>	0
21.2.	<i>од чега: секјуритизоване позиције (-)</i>	0
21.3.	<i>од чега: слободне испоруке (-)</i>	0
22	Одложена пореска средства која зависе од будуће профитабилности банке и која проистичу из привремених разлика (износ изнад 10% основног акцијског капитала банке из тачке 21. став 2, умањен за износ повезаних пореских обавеза ако су испуњени услови из тачке 14. став 1. ОАК) (-)	0
23	Збир одложених пореских средстава и улагања у лица у финансијском сектору у којима банка има значајно улагање из тачке 21. став 1. ОАК, који прелази лимит из тачке 21. став 3. ОАК (-)	0
23.1.	<i>од чега: Директна, индиректна и синтетичка улагања у инструменте основног акцијског капитала лица у финансијском сектору у којем банка има значајно улагање</i>	0

ProCredit Bank a.d. Beograd	Objavlјivanje podataka i informacija -Podaci I Informacije Procredit Bank A.D. Beograd 31.12.2017
-----------------------------	--

23.2.	од чега: Одложена пореска средства која проистичу из привремених разлика	0
24	Губитак текуће и ранијих година, као и нереализовани губици (-)	0
25	Износ пореза у вези са елементима основног акцијског капитала који се може предвидети у време обрачуна капитала, осим ако је банка претходно кориговала износ елемената основног акцијског капитала у износу у којем ти порези смањују износ до којег се елементи основног акцијског капитала могу користити за покриће ризика или губитака (-)	0
26	Износ за који одбитне ставке од додатног основног капитала банке премашују износ додатног основног капитала банке (-)	0
27	Износ потребне резерве за процењене губитке по билансној активи и ванбилансним ставкама банке	0
28	Укупна регулаторна прилагођавања и одбитне ставке од основног акцијског капитала (збир од 9 до 27)	-280,845
29	Основни акцијски капитал (разлика између 8 и 28)	11,049,165
	Додатни основни капитал: елементи	
30	Акције и други инструменти капитала који испуњавају услове из тачке 23. ОАК и припадајуће емисионе премије	0
31	Инструменти основног капитала издати од стране подређених друштава који се признају у додатном основном капиталу**	0
32	Додатни основни капитал пре одбитних ставки (30+31)	0
	Додатни основни капитал: одбитне ставке	0
33	Директна, индиректна и синтетичка улагања банке у сопствене инструменте додатног основног капитала, укључујући инструменте које је банка дужна да откупи на основу постојеће уговорне обавезе (-)	0
34	Директна, индиректна и синтетичка улагања у инструменте додатног основног капитала лица у финансијском сектору која имају узајамна улагања у банци која су извршена ради приказивања већег износа капитала банке (-)	0
35	Применљиви износ директних, индиректних и синтетичких улагања у инструменте додатног основног капитала лица у финансијском сектору у којима банка нема значајно улагање (-)	0
36	Директна, индиректна и синтетичка улагања банке у инструменте додатног основног капитала лица у финансијском сектору у којима банка има значајно улагање, искључујући позиције по основу вршења покровитељства емисије хартија од вредности које се држе пет радних дана или краће (-)	0
37	Износ за који одбитне ставке од допунског капитала банке премашују износ допунског капитала банке (-)	0
38	Укупне одбитне ставке од додатног основног капитала (збир од 33 до 37)	0
39	Додатни основни капитал (разлика између 32 и 38)	0
40	Основни капитал (збир 29 и 39)	11,049,165
	Допунски капитал: елементи	
41	Акције и други инструменти допунског капитала и субоординиране обавезе, који испуњавају услове из тачке 28. ОАК и припадајуће емисионе премије уз инструменте	3,464,385
42	Инструменти капитала издати од стране подређених друштава који се признају у допунском капиталу **	0
43	Прилагођавања за кредитни ризик која испуњавају услове за укључивање у допунски капитал	0
44	Допунски капитал пре одбитних ставки (збир од 41 до 43)	3,464,385

ProCredit Bank a.d. Beograd	Objavljivanje podataka i informacija -Podaci I Informacije Procredit Bank A.D. Beograd 31.12.2017
-----------------------------	--

	Допунски капитал: одбитне ставке	
45	Директна, индиректна и синтетичка улагања банке у сопствене инструменте допунског капитала и субординиране обавезе, укључујући инструменте које је банка дужна да откупи на основу постојеће уговорне обавезе (-)	0
46	Директна, индиректна и синтетичка улагања у инструменте допунског капитала и субординиране обавезе лица у финансијском сектору која имају узајамна улагања у банци која су извршена ради приказивања већег износа капитала банке (-)	0
47	Применљиви износ директних, индиректних и синтетичких улагања у инструменте допунског капитала и субординиране обавезе лица у финансијском сектору у којима банка нема значајно улагање (-)	0
48	Директна, индиректна и синтетичка улагања банке у инструменте додатног основног капитала и субординиране обавезе лица у финансијском сектору у којима банка има значајно улагање, искључујући позиције по основу вршења покровитељства емисије хартија од вредности које се држе пет радних дана или краће (-)	0
49	Укупне одбитне ставке од допунског капитала (збир од 45 до 48)	0
50	Допунски капитал (разлика између 44 и 49)	3,464,385
51	Укупни капитал (збир 40 и 50)	14,513,550
52	Укупна ризична актива	84,585,566
	Показатељи адекватности капитала и заштитни слојеви капитала	
53	Показатељ адекватности основног акцијског капитала банке (%)	13.06
54	Показатељ адекватности основног капитала банке (%)	13.06
55	Показатељ адекватности капитала банке (%)	17.16
56	Укупни захтеви за заштитне слојеве капитала (%)	4.24
57	Основни акцијски капитал расположив за покриће заштитних слојева (%)	8.56

Kapital Banke iznosi 14,513,550 hiljada rsd na dan 31.12.2017. Kapital Banke se sastoji iz:

- Osnovnog kapitala koji se sastoji od osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala i koji na 31.12.2017. iznosi 11,049,165 hiljada rsd.
- Dopunskog kapitala koji se sastoji od subordiniranih obaveza. Dopunski kapital na 31.12.2017. iznosi 3,464,385 hiljada rsd.
- Odbitnih stavki od osnovnog kapitala, odnosno nematerijalnih ulaganja koje na 31.12.2017. iznose 280,845 hiljada rsd.

Prilog PI-FIKAP sadrži podatke o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala banke:

Ред ни бр.	Карактеристике инструмента	Обичне акције	Субордини рани дуг	Субординир ани дуг	Субординир ани дуг
1.	Емитент	“Procredit Bank” ад Београд	“Procredit Bank” ад Београд	“Procredit Bank” ад Београд	“Procredit Bank” ад Београд
1.1.	Јединствена ознака (нпр. CUSIP, ISIN или ознака Bloomberg за приватне пласмане)	ISIN: RSPCBSE49 440	/	/	/
	Третман у складу с прописима				

ProCredit Bank a.d. Beograd	Objavlјivanje podataka i informacija -Podaci I Informacije Procredit Bank A.D. Beograd 31.12.2017
-----------------------------	---

2.	Третман у складу са Одлуком о адекватности капитала банке	Инструмент основног акцијског капитала	Инструмент допунског капитала	Инструмент допунског капитала	Инструмент допунског капитала
3.	Индивидуални/(пот)консолидовани/индивидуални и (пот)консолидовани ниво укључивања инструмента у капитал на нивоу групе	Индивидуални и групни	Индивидуални и групни	Индивидуални и групни	Индивидуални и групни
4.	Тип инструмента	Обичне акције	Субординирани дуг издат у виду финансијског инструмента	Субординирани дуг издат у виду финансијског инструмента	Субординирани дуг издат у виду финансијског инструмента
5.	Износ који се признаје за потребе израчунавања регулаторног капитала (у хиљадама динара, са стањем на дан последњег извештавања)	3,663,012	710,835	1,184,726	1,568,824
6.	Номинална вредност инструмента	3,663,012	710,835	1,184,726	1,777,091
6.1.	Емисиона цена	1,000	710,835	1,184,726	1,777,091
6.2.	Откупна цена	1,000	710,835	1,184,726	1,777,091
7.	Рачуноводствена класификација	Акцијски капитал	Обавеза – амортизован а вредност	Обавеза – амортизован а вредност	Обавеза – амортизована вредност
8.	Датум издавања инструмента	05.04.2001	18.10.2013	23.12.2011	26.12.2007
9.	Инструмент с датумом доспећа или инструмент без датума доспећа	Без датума доспећа	С датумом доспећа	С датумом доспећа	С датумом доспећа
9.1.	Иницијални датум доспећа	Без датума доспећа	18.10.2023	01.06.2025	31.05.2022
10.	Опција откупа од стране емитента уз претходну сагласност надлежног тела	Не	Да	Да	Да
10.1.	Први датум активирања опције откупа, условни датуми активирања опције откупа и откупна вредност	/	било који дан 710,835	било који дан 1,184,726	било који дан 1,777,091
10.2.	Накнадни датуми активирања опције откупа (ако је применљиво)	/	било који дан	било који дан	било који дан
Купони/дивиденде					
11.	Фиксне или променљиве дивиденде/купони	Променљиви	Променљиви	Променљиви	Променљиви
12.	Купонска стопа и повезани индекси	НП	6-месечни еурибор + 6.25%	6-месечни еурибор + 6.3%	6-месечни еурибор + 6.3%
13.	Постојање механизма обавезног отказивања дивиденде	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ
14.1.	Потпуно дискреционо право, делимично дискреционо право или без дискреционог права у вези с временом исплате дивиденди/купона	Потпуно дискреционо право	Без дискреционог права	Без дискреционог права	Без дискреционог права
14.2.	Потпуно дискреционо право, делимично дискреционо право или без дискреционог права у вези са износом дивиденди/купона	Потпуно дискреционо право	Без дискреционог права	Без дискреционог права	Без дискреционог права
15.	Могућност повећања приноса (step up) или других подстицаја за откуп	Не	Не	Не	Не
16.	Некумулативне или кумулативне дивиденде/купони	Кумулативни	Некумулативни	Некумулативни	Некумулативни
17.	Конвертибилан или неконвертибилан инструмент	Неконвертибилан	Конвертибилан	Конвертибилан	Конвертибилан

ProCredit Bank a.d. Beograd	Objavljivanje podataka i informacija -Podaci I Informacije Procredit Bank A.D. Beograd 31.12.2017
-----------------------------	--

18.	Ако је конвертибилан, услови под којима може доћи до конверзије	/	Нису дефинисани	Нису дефинисани	Нису дефинисани
19.	Ако је конвертибилан, делимично или у целости	/	У целости	У целости	У целости
20.	Ако је конвертибилан, стопа конверзије	/	1:1	1:1	1:1
21.	Ако је конвертибилан, обавезна или добровољна конверзија	/	Добровољна	Добровољна	Добровољна
22.	Ако је конвертибилан, инструмент у који се конвертује	/	Обичне акције	Обичне акције	Обичне акције
23.	Ако је конвертибилан, емитент инструмента у који се конвертује	/	“Procredit Bank” ад Београд	“Procredit Bank” ад Београд	“Procredit Bank” ад Београд
24.	Могућност смањења вредности	Не	Не	Не	Не
25.	Ако постоји могућност смањења вредности, услови под којима може доћи до смањења вредности	/	/	/	/
26.	Ако постоји могућност смањења вредности, делимично или у целости	/	/	/	/
27.	Ако постоји могућност смањења вредности, трајно или привремено	/	/	/	/
28.	Ако је смањење вредности привремено, услови поновног признавања	/	/	/	/
29.	Тип инструмента који ће се при стецају, односно ликвидацији наплатити непосредно пре наведеног инструмента	Субординира ни дуг издат у виду финансијског инструмента	Друго	Друго	Друго
30.	Неусклађене карактеристике конвертованих инструмената	/	/	/	/
31.	Ако постоје навести неусклађене карактеристике	/	/	/	/

4.2 Proces interne procene adekvatnosti kapitala

U skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima banke, banka u procesu interne procene adekvatnosti kapitala obračunava potrebni interni kapital kojim se, nasuprot regulatornom kapitalnom zahtevu, obuhvata više vrsta rizika, te se koriste interno razvijene metodologije, uzimajući u obzir strateške ciljeve, makroekonomsko okruženje, interne standarde i procese, kao i složenost poslovanja banke.

Proces interne procene adekvatnosti kapitala u potpunosti je integrisan u sistem upravljanja rizicima i donošenja odluka u banci. Proces obuhvata sledeće faze:

- 1) utvrđivanje materijalno značajnih rizika;
- 2) izračunavanje internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike;
- 3) određivanje ukupnih internih kapitalnih zahteva;
- 4) poređenje sledećih elemenata:
 - kapitala obračunatog u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke i raspoloživog internog kapitala,
 - minimalnih kapitalnih zahteva izračunatih u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke i internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike;
 - zbira minimalnih kapitalnih zahteva izračunatih u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke i ukupnih internih kapitalnih zahteva.

Prilikom utvrđivanja materijalno značajnih rizika kojima je banka izložena i koji su uključeni u proces interne procene adekvatnosti kapitala, uzeti su u obzir vrsta, obim, i složenost poslovanja, kao i specifičnost tržišta na kojima posluje banka. Takođe, u obzir je uzeto i prethodno iskustvo u upravljanju rizicima u banci i ProCredit grupi, kao i istorijski podaci o ostvarenim negativnim efektima na finansijski rezultat i kapital Banke.

Osnovni kriterijumi utvrđivanja materijalno značajnih rizika su izloženost banke datom riziku, odnosno verovatnoća ispoljavanja rizika i intenzitet uticaja rizika na poslovanje banke, odnosno potencijalni negativni uticaj na finansijski rezultat i kapital Banke.

Interna metodologija obračuna kapitalnih zahteva u procesu interne procene adekvatnosti kapitala

Kreditni rizik

U okviru procesa interne procene adekvatnosti Banka će za kreditni rizik vršiti obračun regulatornog kapitalnog zahteva u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (standardizovani pristup), a pored toga Banka će internim modelom obračunavati interni kapitalni zahtev za kreditni rizik i porediti ga sa regulatornim u cilju izbegavanja moguće potcenjenosti kreditnog rizika usled primene standardizovanog pristupa. Takođe Banka će na osnovu internog modela raditi stres test za kreditni rizik u cilju izbegavanja moguće potcenjenosti kreditnog rizika usled primene standardizovanog pristupa u uslovima krize.

Interni model obračuna kapitalnih zahteva za kreditni rizik se bazira na migracionoj analizi koja predstavlja osnovno sredstvo za procenu rizika kreditnog portfolija i stoga služi kao glavna baza za određivanje verovatnoće distribucije gubitaka Banke po osnovu kreditnog portfolija i vanbalansnih izloženosti na godišnjem nivou. Osnovna ideja metoda je korišćenje istorijskog iskustva za kvantifikaciju promena u kvalitetu kreditnog portfolija tokom vremena radi dobijanja prognoza za očekivane i neočekivane gubitke. Osnovna pretpostavka ovog pristupa je da istorijski razvoj odražava buduća kretanja i da se stoga može koristiti za simulaciju nivoa gubitka portfolija.

Rizik druge ugovorne strane

U okviru procesa interne procene adekvatnosti kapitala Banka će za rizik druge ugovorne strane vršiti obračun regulatornog kapitalnog zahteva u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (standardizovani pristup), a pored toga Banka će internim modelom (koji uključuje i stres test scenario) obračunavati interni kapitalni zahtev za rizik druge ugovorne strane i porediti ga sa regulatornim u cilju izbegavanja moguće potcenjenosti ovog rizika usled primene standardizovanog pristupa.

Iznos internog kapitalnog zahteva koji je potreban za pokriće rizika druge ugovorne strane i rizika izdavaoca Banke prema internom modelu izračunava se na osnovu obima izloženosti koji je prilagođen rizicima, tj. iznosa koji Banka potencijalno može da izgubi i ročnosti izloženosti.

Izloženost u koju je ukalkulisan rizik (risk-adjusted exposure - RAE) se izračunava množenjem iznosa izloženosti (exposure at default - EAD) jednogodišnjom naglašenom verovatnoćom nastupanja statusa neizmirenja obaveza (probability of default - PD), preostalom ročnošću (maturity - M) i gubitkom usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza (loss given default - LGD):

$$\text{RAE} = \text{EAD} \times \text{naglašen PD} \times \text{M} \times \text{LGD}$$

Devizni rizik

U okviru procesa interne procene adekvatnosti Banka će za devizni rizik vršiti obračun regulatornog kapitalnog zahteva u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (standardizovani pristup), a pored toga Banka će internim modelom (koji uključuje i stres test scenario) obračunavati interni kapitalni zahtev za devizni rizik i porediti ga sa regulatornim u cilju izbegavanja moguće potcenjenosti ovog rizika usled primene standardizovanog pristupa.

Iznos internog kapitalnog zahteva za pokriće deviznog rizika u cilju procene eventualne potcenjenosti deviznog rizika usled primene standardizovanog pristupa, baziran je na istorijskom modelu VaR (Value at Risk) analize, na osnovu istorijskog perioda od 3 godine i stepenu poverenja od 95%.

Operativni rizik

U okviru procesa interne procene adekvatnosti Banka će za operativni rizik vršiti obračun regulatornog kapitalnog zahteva u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (pristup osnovnog indikatora), a pored toga Banka će internim modelom obračunavati interni kapitalni zahtev za operativni rizik i porediti ga sa regulatornim u cilju izbegavanja moguće potcenjenosti ovog rizika usled primene pristupa osnovnog indikatora.

Za potrebe izračunavanja internog kapitalnog zahteva za Operativni rizik, poredi se prosečan bruto gubitak prijavljenih događaja u poslednje 3 godine sa iznosom kapitalnog zahteva za operativni rizik obračunat primenom pristupa osnovnog indikatora. U slučaju da je prosečan bruto gubitak veći, Banka će izdvajati dodatni kapital za iznos prekoračenja.

Kamatni rizik

Obzirom da Odlukom o adekvatnosti kapitala nije predviđeno regulatorno izdvajanje iz kapitala za kamatni rizik, Banka interni kapitalni zahtev za ovaj rizik definiše, odnosno izračunava kao negativan uticaj promene kamatnih stopa na ekonomsku vrednost Banke, na pokazatelj kamatnog prihoda Banke i eventualno na kapital Banke. Metodologija računanja internog kapitalnog zahteva potrebnog za pokriće rizika kamatnih stopa zasniva se na pokazatelju kamatnog prihoda koji se računa za period od godinu dana i u tom smislu ekonomski kapital potreban za pokriće rizika kamatnih stopa za svaku valutu se dobija množenjem kamatnog šoka za datu valutu sa odgovarajućom izloženosti kamatnom riziku u datoj valuti i vremenskim periodom tokom koga će banka biti izložena uticaju. Ekonomski kapital za svaku valutu se sabira, pri čemu se pozitivne i negativne izloženosti netiraju da bi se dobio ukupni neophodni ekonomski kapital za Banku.

Rizik koncentracije

Obzirom da rizik koncentracije nije obuhvaćen regulatornim zahtevom za kapitalom, Banka će na osnovu internog modela obračunavati interni kapitalni zahtev za rizik koncentracije. Postoje dva glavna izvora rizika koncentracije u kreditnom portfoliju: individualna koncentracija (materijalno značajna koncentracija pojedinačnih izloženosti koje čine značajan deo portfolija) i sektorska koncentracija (materijalno značajna koncentracija prema industrijskim sektorima, odnosno delatnostima).

Banka je odlučila da koristi pristup propisan od strane regulatora Španije, odnosno opšte prihvaćen pristup za merenje koncentracije Herfindal-Hiršmanov indeks (HHI) za izračunavanje kapitalnih zahteva za rizik koncentracije. Ovaj pristup efikasno prilagođava zahteve regulatornog kapitala u skladu sa standardizovanim pristupom, dodajući na njega iznos kapitalnog zahteva koji proizilazi iz individualne koncentracije i iznos za sektorsku koncentraciju, odnosno koncentraciju prema delatnosti.

Kreditno-devizni rizik

U okviru procesa interne procene adekvatnosti kapitala, obračun internog kapitalnog zahteva potrebnog za pokriće kreditno-deviznog rizika u standardnom scenariju zasnovan je na anticipiranoj promeni deviznog kursa u narednoj godini, odnosno na dodatnom kapitalnom zahtevu koji će Banka izdvojiti u okviru minimalnih kapitalnih zahteva za kreditni rizik prema stubu 1. Uvećanje kapitalnih zahteva po osnovu slabljenja domaće valute Banka uključuje u projekciji pokazatelja adekvatnosti kapitala u petogodišnjem poslovnom planu. Prilikom obračuna internog kapitalnog zahteva za kreditno-devizni rizik banka uzima u obzir slabljenje domaće valute u periodu globalne finansijske krize – decembar 2008 – 2012, odnosno neočekivano slabljenje domaće valute.

Rizici koji se ne mogu precizno kvantifikovati

Za rizike koji se ne mogu precizno kvantifikovati Banka definiše niz strateških smernica, metoda, kriterijuma, i procesa u cilju odlučivanja i sprovođenja odluka o prihvatanju, izbegavanju, smanjenju, kontroli i prenosu rizika.

Pored toga, Banka će za materijalno značajne rizike koji se ne mogu precizno kvantifikovati izdvojiti određeni % raspoloživog internog kapitala što smatra dovoljnim, uzimajući u obzir načine upravljanja gore navedenim rizicima.

Rezultati procesa interne procene adekvatnosti kapitala na dan 31.12.2017.

Tabela 3.

Minimalni kapitalni zahtevi (u 000 RSD)		
Regulatorni kapitalni zahtevi	Interni kapitalni zahtevi (ICAAP)	
	Standardni scenario	Stres scenario
6.766.845	7.349.505	7.896.885

Raspoloživi interni kapital u procesu interne procene adekvatnosti kapitala je jednak kapitalu Banke u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.

4.3 Adekvatnost kapitala i kapitalni zahtevi u skladu sa regulativom Narodne banke Srbije

Regulatorno propisana minimalna vrednost pokazatelja adekvatnosti kapitala je 8% uvećana za dodatni regulatorni kapital iznad minimalnih kapitalnih zahteva iz Odluke o adekvatnosti kapitala (2,53%).

Kombinovani zahtev za zaštitnim slojevima kapitala iznosi 4,69% pri čemu 2,5% predstavlja zaštitni sloj za očuvanje kapitala i 2,19% predstavlja zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik.

Na kraju 2017. godine banka nije imala kontraciklični zaštitni sloj kapitala.

Prilog PI-AKB : Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala na dan 31.12.2017. (u hiljadama RSD)

Редни бр.	Назив	Износ
I	КАПИТАЛ	14,513,551.00
1.	УКУПАН ОСНОВНИ АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ	11,049,165.00
2.	УКУПАН ДОДАТНИ ОСНОВНИ КАПИТАЛ	0.00
3.	УКУПАН ДОПУНСКИ КАПИТАЛ	3,464,385.00
II	КАПИТАЛНИ ЗАХТЕВИ	6,766,845.28
1.	КАПИТАЛНИ ЗАХТЕВ ЗА КРЕДИТНИ РИЗИК, РИЗИК ДРУГЕ УГОВОРНЕ СТРАНЕ, РИЗИК СМАЊЕЊА ВРЕДНОСТИ КУПЉЕНИХ ПОТРАЖИВАЊА И РИЗИК ИЗМИРЕЊА/ИСПОРУКЕ ПО ОСНОВУ СЛОБОДНИХ ИСПОРУКА	5,834,029.28
1.1.	Стандардизовани приступ (СП)	72,925,366.00
1.1.1.	Изложености према државама и централним банкама	0.00
1.1.2.	Изложености према територијалним аутономијама и јединицама локалне самоуправе	44.00
1.1.3.	Изложености према јавним административним телима	0.00
1.1.4.	Изложености према међународним развојним банкама	0.00

ProCredit Bank a.d. Beograd	Objavlјivanje podataka i informacija -Podaci I Informacije Procredit Bank A.D. Beograd 31.12.2017
-----------------------------	--

1.1.5.	Изложености према међународним организацијама	0.00
1.1.6.	Изложености према банкама	704,081.00
1.1.7.	Изложености према привредним друштвима	32,168,640.00
1.1.8.	Изложености према физичким лицима	31,413,847.00
1.1.9.	Изложености обезбеђене хипотекама на непокретностима	0.00
1.1.10.	Изложености у статусу неизмирења обавеза	2,297,452.00
1.1.11.	Високоризичне изложености	0.00
1.1.12.	Изложености по основу покривених обвезница	0.00
1.1.13.	Изложености по основу секјуритизованих позиција	0.00
1.1.14.	Изложености према банкама и привредним друштвима са краткорочним кредитним рејтингом	0.00
1.1.15.	Изложености по основу улагања у отворене инвестиционе фондове	0.00
1.1.16.	Изложености по основу власничких улагања	321,602.00
1.1.17.	Остале изложености	6,019,701.00
1.2.	Приступ заснован на интерном рејтингу (IRB)	
1.2.1.	Изложености према државама и централним банкама	
1.2.2.	Изложености према банкама	
1.2.3.	Изложености према привредним друштвима	
1.2.4.	Изложености према физичким лицима	
1.2.4.1.	од чега: Изложености према физичким лицима обезбеђене хипотекама на непокретностима	
1.2.4.2.	од чега: Квалификоване револвинг изложености према физичким лицима	
1.2.4.3.	од чега: Изложености према малим и средњим предузећима које су разврстана у ову класу изложености	
1.2.5.	Изложености по основу власничких улагања	
1.2.5.1.	Примењени приступ:	
1.2.5.1.1.	Приступ једноставних пондера ризика	
1.2.5.1.2.	PD/LGD приступа	
1.2.5.1.3.	Приступ интерних модела	
1.2.5.2.	Врсте изложености по основу власничких улагања	
1.2.5.2.1.	Власничка улагања којима се тргује на берзи	
1.2.5.2.2.	Власничка улагања којима се не тргује на берзи али су у довољно диверсификованим портфолијима	
1.2.5.2.3.	Остала власничка улагања	
1.2.5.2.4.	Власничка улагања на које банка примењује стандардизовани приступ кредитном ризику	
1.2.6.	Изложености по основу секјуритизованих позиција	
1.2.7.	Изложености по основу остале имовине	
2	КАПИТАЛНИ ЗАХТЕВ ЗА РИЗИК ИЗМИРЕЊА/ИСПОРУКЕ ПО ОСНОВУ НЕИЗМИРЕНИХ ТРАНСАКЦИЈА	

3	КАПИТАЛНИ ЗАХТЕВ ЗА ТРЖИШНЕ РИЗИКЕ	49,158.00
3.1.	Капитални захтеви за ценовни, девизни и робни ризик израчунат применом стандардизованих приступа	
3.1.1.	<i>Капитални захтев за ценовни ризик по основу дужничких хартија од вредности</i>	
	<i>од чега капитални захтев за ценовни ризик по основу секјуритизованих позиција</i>	
3.1.2.	<i>Капитални захтев за ценовни ризик по основу власничких хартија од вредности</i>	
3.1.3.	<i>Додатни капитални захтев за велике изложености из књиге трговања</i>	
3.1.4.	<i>Капитални захтев за девизни ризик</i>	49,158.00
3.1.5.	<i>Капитални захтев за робни ризик</i>	
3.2.	Капитални захтеви за ценовни, девизни и робни ризик израчунати применом приступа интерних модела	
4	КАПИТАЛНИ ЗАХТЕВ ЗА ОПЕРАТИВНИ РИЗИК	883,658.00
4.1.	Капитални захтев за оперативни ризик израчунат применом приступа основног индикатора	883,658.00
4.2.	Капитални захтев за оперативни ризик израчунат применом стандардизованог/алтернативног стандардизованог приступа	
4.3.	Капитални захтев за оперативни ризик израчунат применом напредног приступа	
III	ПОКАЗАТЕЉ АДЕКВАТНОСТИ ОСНОВНОГ АКЦИЈСКОГ КАПИТАЛА (%)	13.06
IV	ПОКАЗАТЕЉ АДЕКВАТНОСТИ ОСНОВНОГ КАПИТАЛА (%)	13.06
V	ПОКАЗАТЕЉ АДЕКВАТНОСТИ КАПИТАЛА (%)	17.16

4.3.1 Kapitalni zahtev za kreditni rizik i rizik druge ugovorne strane

U skladu sa важећом Odlukom Narodne banke Srbije koja definiše oblast adekvatnosti kapitala, Banka obračunava kapitalne zahteve za kreditni rizik koristeći standardizovani pristup. Banka такође obračunava i kapitalne zahteve за stavke koje se nalaze u bankarskoj knjizi, a за koje je prema regulativi neophodno obračunati kapitalne zahteve за rizik druge ugovorne strane.

Kapitalni zahtev за kreditni rizik по standardizovanom pristupu (u hiljadama RSD):

Tabela 4.

Opis klase izloženosti	Kapitalni zahtev за kreditni rizik na 31. decembar 2016.	Kapitalni zahtev за kreditni rizik na 31. decembar 2017.
Izloženost prema državama i centralnim bankama	-	-
Izloženosti prema jedinicama teritorijalne autonomije i lokalne samouprave	13	4
Izloženosti prema javnim agencijama	-	
Izloženosti prema bankama	9.426	56.326
Izloženosti prema privrednim društvima	5.577.279	2.573.491
Izloženosti prema fizičkim licima	2.566.068	2.513.108
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	144.619	183.796
Izloženosti по основу власничких ulaganja	-	25.728
Ostale izloženosti	435.581	481.576
Ukupno	8.732.986	5.834.029

4.3.2 Kapitalni zahtev za tržišne rizike

Po trenutnoj politici, Banka striktno izbegava bavljenje bilo kojim oblikom poslova iz domena špekulativnog bankarstva (poslovi koji imaju za cilj zaradu na razlici u ceni finansijskih instrumenata). Iz tog razloga se može smatrati da je Banka u svom poslovanju trenutno izložena jedino deviznom riziku, kao potkategorije tržišnih rizika.

Kapitalni zahtev za devizni rizik se računa u skladu sa važećom Odlukom Narodne banke Srbije koja definiše oblast adekvatnosti kapitala.

Kapitalni zahtev za devizni rizik izračunava se množenjem zbira ukupne neto otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu sa 8%, ako je zbir ukupne neto otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu veći od 2% kapitala banke izračunatog u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Otvorena devizna pozicija Banke na dan 31.12.2017 (u hiljadama RSD):

Tabela 5.

	EUR	USD	CHF	GBP	Ostale valute	Ukupno
Neto spot pozicija	1,918,562	-1,079,801	4,965	76	0	843,802
Devizna imovina	67,771,336	113,806	240,922	6,293	0	68,132,357
Devizne obaveze	65,852,774	1,193,607	235,957	6,217	0	67,288,555
Neto forward pozicija	-1,309,123	1,070,634	0	0	0	-238,489
Duga pozicija	0	1,070,634	0	0	0	1,070,634
Kratka pozicija	1,309,123	0	0	0	0	1,309,123
Duga otvorena pozicija	609,439	0	4,965	76	0	614,480
Kratka otvorena pozicija	0	9,167	0	0	0	9,167
Neto otvorena devizna pozicija	609,439	9,167	7,483	147	0	614,480
Pozicija u zlatu	0	0	0	0	0	0
Kapitalni zahtev za devizni rizik						49,158

Iznos kapitalnog zahteva za devizni rizik (u hiljadama RSD):

Tabela 6.

Opis	Kapitalni zahtev za devizni rizik na 31. decembar 2016.	Kapitalni zahtev za devizni rizik na 31. decembar 2017.
Kapitalni zahtev za devizni rizik	0	49.158

4.3.3 Kapitalni zahtev za operativni rizik

Kapitalni zahtev za operativni rizik se računa u skladu sa važećom Odlukom Narodne banke Srbije koja definiše oblast adekvatnosti kapitala.

Za potrebe računanja kapitalnog zahteva za operativni rizik, Banka trenutno primenjuje pristup osnovnog indikatora za sve svoje aktivnosti. Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog

indikatora jednak je iznosu trogodišnjeg proseka indikatora izloženosti pomnoženog stopom kapitalnog zahteva od 15%.

Indikator izloženosti za prethodne tri godine i aritmetički prosek (u hiljadama RSD):

Tabela 7.

Godina	Indikator izloženosti	Stopa kapitalnog zahteva	Kapitalni zahtev
2014	6.522.293	15%	978.344
2015	5.814.661	15%	872.199
2016	5.336.208	15%	800.431
Ukupno (trogodišnji prosek)		15%	883.658

Iznos kapitalnog zahteva za operativni rizik (u hiljadama RSD):

Tabela 8.

Opis	Kapitalni zahtev za operativni rizik na 31. decembar 2016.	Kapitalni zahtev za operativni rizik na 31. decembar 2017.
Kapitalni zahtev za operativni rizik	957.018	883.658

5 Podaci, odnosno informacije koji se odnose na izloženosti rizicima i pristupe za merenje, odnosno procenu rizika

5.1 Kreditni rizik

Banka je u svom poslovanju izložena kreditnom riziku koji se može definisati kao mogućnost da dužnik ne izvrši svoje obaveze prema Banci u ugovorenom iznosu i na dan dospeća. Izloženost kreditnom riziku prevashodno proizilazi iz poslova kreditiranja komitenata.

Da bi održala kreditni rizik na prihvatljivom nivou, Banka:

- sagledava kreditnu sposobnost svakog pojedinačnog dužnika na osnovu njegove ukupne zaduženosti po kreditima, garancijama i drugim kreditnim proizvodima;
- analizira rizike koji proizilaze iz same investicije koja je predmet kreditiranja;
- utvrđuje limite kreditnih zaduženja komitenata na bazi procene rizika;
- posluje samo sa kreditno sposobnim komitentima i pribavlja odgovarajuće instrumente obezbeđenja;
- ima odvojene procese plasmana kreditnih proizvoda, odnosno odnosa sa klijentima od procesa analize kreditne sposobnosti komitenata i to za sve plasmane srednjim i velikim klijentima.

Banka svojim internim aktima, politikama i procedurama, koje se redovno ažuriraju i prilagođavaju, obezbeđuje adekvatan sistem upravljanja kreditnim rizikom i svođenje kreditnog rizika na prihvatljiv nivo. Upravljanje kreditnim rizicima banke vrši se u skladu sa Politikom upravljanja kreditnim rizikom i drugim politikama i standardima koje su odobrene od strane rukovodstva banke i uz podršku Odeljenja za kreditni rizik banke i grupe.

Kako bi kontrolisala kreditne rizike, Banka je definisala opreznju politiku kreditiranja. Klijenti koji se kreditiraju se pažljivo i detaljno analiziraju. Odluke o kreditiranju klijenata se donose na osnovu sposobnosti otplate korisnika kredita i odgovarajućeg sredstva obezbeđenja. Krediti se mogu odobravati isključivo komitentima koji ispunjavaju sledeće kriterijume:

- ima stabilno i profitabilno poslovanje (u slučaju pravnih lica, preduzetnika ili poljoprivrednih proizvođača),
- odgovarajuću mogućnost za buduće uredno servisiranje duga (važi za sve komitente),

- u slučaju da je identifikovano, ima isključivo opravdano odstupanje ročnosti dospeća određenih elemenata aktive i pasive (u slučaju pravnih lica, preduzetnika ili poljoprivrednih proizvođača), gotovinski tok ne pokazuje velike slabosti koje se ne mogu kontrolisati (u slučaju pravnih lica, preduzetnika ili poljoprivrednih proizvođača),
- dobra kreditna istorija u Banci odnosno drugim bankama (važi za sve komitente, pod uslovom da postoji),
- adekvatno sredstvo obezbeđenja (važi za sve komitente),
- adekvatno upravljanje i organizovanje poslovanja, odnosno iskusan menadžment (u slučaju pravnih lica, preduzetnika ili poljoprivrednih proizvođača).

Sledeći principi karakterišu pristup ProCredit banke u upravljanju kreditnim rizicima:

- intenzivna analiza platežne sposobnosti (kapacitet za otplatu kredita) klijenata banaka
- pažljivo dokumentovanje analiza kreditnog rizika i procesa koji su sastavni deo aktivnosti kreditiranja, pri čemu se osigurava da izvršene analize budu razumljive trećim upućenim licima
- strogo izbegavanje prezaduživanja klijenata banaka
- izgradnja ličnih i dugoročnih odnosa sa klijentom i održavanje redovnog kontakta
- obavezan monitoring naplate potraživanja, kao i redovan monitoring finansijske sposobnosti klijenta i postojećeg obezbeđenja
- strogo upravljanje kreditima u kašnjenju
- naplata iz zaloga u slučaju neispunjenja obaveza
- implementacija pažljivo izrađenih i dobro dokumentovanih procesa
- stroga primena principa „četvoro očiju“
- ulaganje u dobro obučeno i motivisano osoblje

Odgovornost za upravljanje kreditnim rizicima snosi prvenstveno banka uz podršku Odeljenja za kreditne rizike koji vrši nadzor i koordinaciju sledećih funkcija: funkcija procena kreditnog rizika, funkcija analize portfolija, funkcija interne kontrole i funkcija procene kolaterala.

Sa ciljem praćenja kvaliteta portfolija, banka je implementirala proces za rano otkrivanje rizika od neispunjenja obaveza po osnovu kredita. Sistem ranih indikatora rizika omogućava banci da identifikuje izloženosti kod koji se znaci javljaju, proceni da li je došlo do povećanja rizika i po potrebi preuzme adekvatne mere.

Pregled izloženosti kreditnom riziku, prikazan u bruto i neto iznosu, bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja, kao i ostale stavke koje banka ne smatra izloženim kreditnom riziku, a u skladu sa pozicijama bilansa stanja na dan 31. decembra 2017. i na 31. decembar 2016. godine dat je u tabeli ispod:

Tabela 9.

Pozicije bilansa stanja 31.12.2017 (u hiljadama dinara)	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	Vrednost iz bilansa stanja
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti / rezervisanja	Neto vrednost		
	1	2	3 (1-2)	4	5 (3+4)
Gotovina i sredstva kod centralne banke	0	0	0	11,021,263	11,021,263
Založena finansijska sredstva	0	0	0	0	0
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	0	0	0	1,546	1,546
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	0	0	0	0	0
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	0	0	0	3,558,832	3,558,832
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	0	0	0	0	0
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	4,766,528	105	4,766,423	0	4,766,423
Kredit i potraživanja od komitenata	75,050,029	1,383,065	73,666,964	0	73,666,964
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	0	0	0	0	0
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	0	0	0	0	0
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	0	0	0	0	0
Investicije u zavisna društva	0	0	0	127,752	127,752
Nematerijalna ulaganja	0	0	0	280,845	280,845
Nekretnine, postrojenja i oprema	0	0	0	2,714,538	2,714,538
Investicione nekretnine	0	0	0	0	0
Tekuća poreska sredstva	0	0	0	28,693	28,693
Odložena poreska sredstva	0	0	0	0	0
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se	0	0	0	0	0

ProCredit Bank a.d. Beograd	Objavljivanje podataka i informacija -Podaci I Informacije Procredit Bank A.D. Beograd 31.12.2017
-----------------------------	--

obustavlja					
Ostala sredstva	7,896	7,106	790	514,408	515,198
Bilansna izloženost	79,824,453	1,390,276	78,434,177	18,247,877	96,682,054
Date garancije i jemstva	4,900,399	22,424	4,877,975	0	4,877,975
Preuzete buduće obaveze	9,448,405	1,523	9,446,882	0	9,446,882
Ostale vanbilansne izloženosti	0	0	0	163,157,286	163,157,286
Vanbilansna izloženost	14,348,804	23,947	14,324,857	163,157,286	177,482,143
Ukupna izloženost	94,173,257	1,414,223	92,759,034	181,405,163	274,164,197

Tabela 10.

Pozicije bilansa stanja 31.12.2016 (u hiljadama dinara)	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	Vrednost iz bilansa stanja
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti / rezervisanja	Neto vrednost		
	1	2	3 (1-2)	4	5 (3+4)
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	10,281,913	10,281,913
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	-	-	-	-	-
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	-
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	-	-	2,316	2,316
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,585,575	1,424	3,584,151	-	3,584,151
Kredit i potraživanja od komitenata	73,899,094	2,053,782	71,845,312	-	71,845,312
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-	-	-	-
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	20,102	20,102
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	-
Investicije u zavisna društva	-	-	-	127,752	127,752
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	285,461	285,461
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	2,701,216	2,701,216
Investicione nekretnine	-	-	-	-	-
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	25,939	25,939
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-

ProCredit Bank a.d. Beograd	Objavljivanje podataka i informacija -Podaci I Informacije Procredit Bank A.D. Beograd 31.12.2017				
-----------------------------	--	--	--	--	--

Ostala sredstva	7,896	7,106	790	459,098	459,888
Bilansna izloženost	77,492,565	2,062,312	75,430,253	13,903,797	89,334,050
Date garancije i jemstva	4,744,025	19,913	4,724,112	-	4,724,112
Preuzete buduće obaveze	8,125,247	4,259	8,120,988	-	8,120,988
Ostale vanbilansne izloženosti	-	-	-	176,237,470	176,237,470
Vanbilansna izloženost	12,869,272	24,172	12,845,100	176,237,470	189,082,570
Ukupna izloženost	90,361,837	2,086,484	88,275,353	190,141,267	278,416,620

Kredit i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija

Pregled bruto i neto izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema načinu obezvređenja, dospelosti i vrednosti sredstava obezbeđenja na dan 31. decembra 2017. i 31. decembra 2016. godine:

Tabela 11.

Tablica 11.

31. decembar 2017. (u hiljadama dinara)	Neobezvredjena potrazivanja		Obezvredjena potrazivanja		Ukupna bruto potrazivanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potrazivanja	Vrednost sredstava obezbedjenja	
	nije dospelo	dospelo	na pojedinacnoj osnovi	na grupnoj osnovi		na pojedinacnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobezvredjenih potrazivanja	Obezvredjenih potrazivanja
Prema sektorima										
Potrazivanja od stanovnistva	5,314,806	11,929	135,483	173,479	5,635,697	30,734	201,173	5,403,790	29,289	-
Stambeni krediti	4,146,112	2,309	132,639	34,308	4,315,368	29,114	64,581	4,221,673	28,660	-
Potrosacki i gotovinski krediti	1,056,998	2,849	2,799	44,573	1,107,219	1,591	55,650	1,049,978	629	-
Transakcioni i kreditne kartice	89,097	(1,549)	24	87,256	174,828	23	79,798	95,007	-	-
Ostala potrazivanja	22,599	8,320	21	7,342	38,282	6	1,144	37,132	-	-
Potrazivanja od privrede	67,097,152	225,347	1,425,531	329,696	69,077,726	441,724	680,105	67,955,897	579,245	9,648
Velika preduzeca	2,714,187	2,118	-	-	2,716,305	-	13,966	2,702,339	8,069	-
Mala i srednja preduzeca	40,069,427	79,577	473,593	34,127	40,656,724	147,135	233,456	40,276,133	371,185	7,323
Mikro preduzeca i preduzetnici	8,299,192	66,575	549,078	146,932	9,061,777	157,604	185,333	8,718,840	182,338	2,325
Poljoprivrednici	16,014,346	77,072	402,860	148,637	16,642,915	136,985	247,350	16,258,580	17,653	-
Javna preduzeca	-	5	-	-	5	-	-	5	-	-
Potrazivanja od ostalih klijenata	4,914,373	155,639	27,923	5,199	5,103,134	22,315	7,119	5,073,700	-	-
Ukupna izlozenost	77,326,331	392,915	1,588,937	508,374	79,816,557	494,773	888,397	78,433,387	608,534	9,648
Prema kategorijama potrazivanja										
Neproblematična potrazivanja	75,591,161	164,264	23,626	82	75,779,133	136	383,963	75,395,034	601,886	-
od cega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematicna potrazivanja	1,735,170	228,650	1,565,312	508,292	4,037,424	494,636	504,435	3,038,353	6,648	9,648
od cega: restrukturirana	511,343	1,441	537,849	42,963	1,093,596	192,180	61,135	840,281	6,648	-
Ukupna izlozenost	77,326,331	392,914	1,588,938	508,374	79,816,557	494,772	888,398	78,433,387	608,534	9,648

Tabela 12.

31. decembar 2016. (u hiljadama dinara)	Neobezvredjena potrazivanja		Obezvredjena potrazivanja		Ukupna bruto potrazivanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potrazivanja	Vrednost sredstava obezbedjenja	
	nije dospelo	dospelo	na pojedinacnoj osnovi	na grupnoj osnovi		na pojedinacnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobezvredjenih potrazivanja	Obezvredjenih potrazivanja
Prema sektorima										
Potrazivanja od stanovnistva	7,828,406	30,415	193,668	222,348	8,274,836	51,008	295,770	7,928,058	31,065	-
Stambeni krediti	5,315,832	2,865	187,773	69,204	5,575,673	48,451	127,041	5,400,181	30,353	-
Potrosacki i gotovinski krediti	2,345,431	4,870	5,733	62,448	2,418,482	2,486	85,466	2,330,530	712	-
Transakcioni i kreditne kartice	139,699	2,939	162	88,787	231,587	71	81,586	149,930	-	-
Ostala potrazivanja	27,444	19,741	-	1,909	49,094	-	1,677	47,417	-	-
Potrazivanja od privrede	62,953,611	319,416	1,407,404	483,166	65,163,599	510,384	1,144,120	63,509,095	1,080,117	26,339
Velika preduzeca	1,248,857	3,033	-	-	1,251,890	-	12,433	1,239,457	104,431	-
Mala i srednja preduzeca	32,844,593	98,814	282,528	53,024	33,278,959	125,176	375,802	32,777,981	604,187	17,313
Mikro preduzeca i preduzetnici	10,780,529	102,997	868,887	255,596	12,008,010	282,381	368,788	11,356,841	353,470	3,676
Poljoprivrednici	18,079,632	114,568	255,989	174,546	18,624,736	102,827	387,097	18,134,812	18,029	5,350
Javna preduzeca	-	4	-	-	4	-	-	4	-	-
Potrazivanja od ostalih klijenata	3,747,064	239,653	50,939	8,579	4,046,234	41,788	12,136	3,992,310	-	-
Ukupna izlozenost	74,529,081	589,484	1,652,011	714,093	77,484,669	603,180	1,452,026	75,429,463	1,111,182	26,339
Prema kategorijama potrazivanja										
Neproblematična potrazivanja	72,029,021	215,767	28,142	-	72,272,930	283	671,399	71,601,248	1,069,996	-
od cega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematicna potrazivanja	2,500,060	373,717	1,623,869	714,093	5,211,739	602,897	780,627	3,828,215	41,186	26,339
od cega: restrukturirana	884,658	33,665	558,133	118,646	1,595,103	188,107	164,707	1,242,288	5,913	10,475
Ukupna izlozenost	74,529,081	589,484	1,652,011	714,093	77,484,669	603,180	1,452,026	75,429,463	1,111,182	26,339

5.1.1 Struktura i diversifikacija kreditnog portfolija

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizlazi iz izloženosti banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika.

Kako bi osigurala adekvatno praćenje ispunjenosti limita za velike izloženosti, Banka redovno prati 20 najvećih izloženosti i 10 najvećih problematičnih izloženosti. Na osnovu analize ovih izloženosti Odeljenje za kreditne rizike sastavlja izveštaj Odboru za upravljanje kreditnim rizikom.

Kako bi se adekvatno upravljalo rizikom koncentracije Odeljenje za kreditne rizike posebno prati sve izloženosti

Banke u odnosu na interne okidače. Interni okidači uključuju:

- Limit od 20% izloženosti jednog lica ili grupe povezanih lica u odnosu na regulatorni kapital što predstavlja potencijal da velika izloženost pređe limit od 25% postavljen regulativom Narodne banke Srbije,
- Limit od 130% za zbir svih velikih izloženosti Banke u odnosu na regulatorni kapital što predstavlja potencijal da zbir svih velikih izloženost pređe limit od 150%.

Rizik u odnosu na grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika Banka analizira na sledeći način:

- Izloženost prema privrednim sektorima
- Izloženost prema geografskim područjima

Struktura kreditnog portfolija se redovno prati kroz sastanke Odbora za kreditni rizik kako bi se identifikovala bilo koja vrsta rizika koncentracije. Događaji koji mogu imati uticaja na velike delove portfolija, bilo da su u pitanju geografske oblasti ili grane privrede, mogu voditi ka tome da Banka ustanovi limite za određene grupe klijenata koje pripadaju segmentima izloženim ovom zajedničkom risk faktor.

Podaci o granskoj i geografskoj koncentraciji izloženosti na dan 31. decembra 2017. i 31. decembra 2016. godine

Tabela 13.

	Beogradski region		Region Vojvodina		Region Sumadija I Zapadna Srbija		Region Juzne I Istocne Srbije		Region Kosova I Metohije		Inostranstva	
31. decembar 2017. (u hiljadama dinara)	Neproble m-aticna potraziva nja	Problema tic-na potraziva nja	Neproblem -aticna potrazivanj a	Problemati c-na potrazivanj a	Neproble m-aticna potraziva nja	Problemati c-na potrazivanj a	Neproblem- aticna potrazivanja	Problema tic-na potraziva nja	Neproble m-aticna potraziva nja	Problema tic-na potraziva nja	Neproble m-aticna potraziva nja	Problem atic-na potraziv anja
Potrazivanja od stanovnistva	1,909,573	217,723	1,718,661	154,417	947,972	119,998	484,397	71,967	4,136	6,774	21	58
Stambeni krediti	1,594,055	156,594	1,315,987	103,672	686,168	65,724	332,224	52,167	3,025	5,752	-	-
Potrosacki I gotovinski krediti	287,960	26,646	373,995	20,840	223,168	26,913	137,932	8,795	494	476	-	-
Transakcioni I kreditne kartice	27,182	30,553	27,929	25,499	18,286	24,006	11,435	9,000	603	335	-	-
Ostala potrazivanja	376	3,930	750	4,406	20,350	3,355	2,806	2,005	14	211	21	58
Potrazivanja od privrede	14,655,47 6	650,562	36,215,810	1,437,416	10,076,57 4	705,156	4,807,825	401,158	122,962	4,787	-	-
A	151,885	4,338	9,456,459	196,358	333,139	6,645	48,068	1,450	5	-	-	-
B,C,E	4,934,606	202,106	4,604,939	176,613	3,830,697	166,658	1,082,676	16,659	33,654	-	-	-
D	154,863	35	445,572	204,040	-	100	13	187,902	-	-	-	-
F	996,377	46,871	1,012,363	8,418	672,473	1,714	216,117	31,420	1	-	-	-
G	4,652,153	221,704	4,976,488	45,241	1,914,892	53,864	1,272,061	35,255	69,658	85	-	-
H,I,J	2,228,242	29,396	868,268	10,765	878,231	30,999	299,117	23,807	6,915	131	-	-
L,M,N	758,798	29,525	537,104	36,632	127,884	31,839	82,625	1,324	1	-	-	-
Preduzetnici	442,682	83,746	736,617	153,140	724,038	273,849	1,535,592	36,855	16	40	-	-
Poljoprivredni ci	335,870	32,841	13,578,000	606,209	1,595,220	139,488	271,556	66,486	12,712	4,531	-	-
Potrazivanja od ostalih klijenata	47,638	85,511	2,006	24,705	1,317,310	153,051	19,033	4,133	-	6	3,449,741	-
Ukupna izlozenost	16,612,68 7	953,796	37,936,477	1,616,538	12,341,85 6	978,205	5,311,255	477,258	127,098	11,567	3,449,762	58

Tabela 14.

31. decembar 2016. (u hiljadama dinara)	Beogradski region		Region Vojvodina		Region Sumadija I Zapadna Srbija		Region Juzne I Istocne Srbije		Region Kosova I Metohije		Inostranstva	
	Neproblem- aticna potrazivanja	Problematic- na potrazivanja	Neproblem- aticna potrazivanja	Problematic- na potrazivanja	Neproblem- aticna potrazivanja	Problematic- na potrazivanja	Neproblem- aticna potrazivanja	Problematic- na potrazivanja	Neproblem- aticna potrazivanja	Problematic- na potrazivanja	Neproblem- aticna potrazivanja	Problematic- na potrazivanja
Potrazivanja od stanovnistva	2,397,564	343,478	2,426,687	226,840	1,767,595	159,576	829,418	90,551	24,292	8,636	59	140
Stambeni krediti	1,794,629	267,607	1,677,467	166,067	1,013,693	93,488	474,807	66,789	14,003	7,125	-	-
Potrosacki I gotovinski krediti	567,275	39,847	701,506	27,167	693,213	36,305	331,902	11,288	9,120	858	-	-
Transakcioni I kreditne kartice	35,048	30,664	44,254	26,113	40,293	24,534	19,881	9,363	1,113	323	-	-
Ostala potrazivanja	612	5,360	3,460	7,493	20,396	5,249	2,828	3,111	56	330	59	140
Potrazivanja od privrede	12,399,638	881,393	33,808,852	1,711,517	10,611,211	874,867	4,193,293	533,325	144,061	5,442	-	-
A	112,896	5,408	7,843,890	143,544	315,948	15,581	41,100	8,904	8	-	-	-
B,C,E	3,798,287	243,242	4,335,803	301,218	3,455,086	97,187	870,857	42,887	36,674	-	-	-
D	3	36	99,083	36	88	100	1,758	221,383	-	-	-	-
F	1,064,623	34,587	1,003,256	202,000	615,778	32,727	246,283	10,492	1	-	-	-
G	4,077,114	182,992	3,806,913	74,928	1,738,658	58,239	1,044,249	59,752	64,183	69	-	-
H,I,J	1,674,914	67,360	746,555	17,566	923,767	11,128	307,201	10,247	9,535	131	-	-
L,M,N	467,291	57,088	392,658	83,068	189,239	45,723	114,577	2,013	-	-	-	-
Preduzetnici	634,788	235,719	1,379,704	271,914	1,118,334	386,349	969,394	113,595	658	496	-	-
Poljoprivrednici	569,722	54,961	14,200,990	617,243	2,254,313	227,833	597,874	64,052	33,002	4,746	-	-
Potrazivanja od ostalih klijenata	129,382	94,246	18,099	32,989	3,218,146	236,216	24,712	12,517	-	6	279,921	-
Ukupna izlozenost	14,926,584	1,319,117	36,253,638	1,971,346	15,596,952	1,270,659	5,047,423	636,393	168,353	14,084	279,980	140

5.1.2 Problematična i restrukturirana potraživanja

Problematična potraživanja se klasifikuju potraživanja, kod kojih je ispunjen jedan od sledećih uslova:

- dužnik je po ovom potraživanju u docnji dužoj od 90 dana
- banka je, na osnovu procene finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti dužnika, procenila da dužnik neće moći da izmiri svoje obaveze u celosti bez realizacije sredstva obezbeđenja
- nastupio je status neizmirenja obaveza u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke
- za potraživanje je utvrđen iznos obezvređenja procenom na individualnoj ili grupnoj osnovi, osim za potraživanja kod kojih se taj iznos ne može identifikovati na nivou pojedinačnog potraživanja u grupi
- ukoliko je nad klijentom otvoren stečajni postupak
- ukoliko je pokrenut sudski postupak protiv klijenta
- vanbilansne stavke preuzete neopozive obaveze - ako bi njihovim povlačenjem od strane dužnika došlo do nastanka potraživanja za koje banka, na osnovu procene finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti dužnika, smatra da ne bi bilo naplaćeno u celosti bez realizacije sredstva obezbeđenja;
- date garancije - ako je verovatno da će biti aktivirane, a naročito ako garancija obezbeđuje potraživanje koje ispunjava uslove da se smatra problematičnim.

Restrukturiranje se definiše kao bilo koja promena uslova kredita ugovorom između banke i klijenta, usled finansijskih poteškoća dužnika, odobravanjem ustupaka u vezi sa otplatom koje ne bi bili odobreni da dužnik nije u tim poteškoćama, bez obzira na to da li je određen iznos tog potraživanja dospeo, da li je to potraživanje obezvređeno i da li je za njega nastupio status neizmirenja obaveza u skladu sa Odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke, i to na najmanje jedan od sledećih načina:

- promenom uslova pod kojima je potraživanje nastalo, naročito ako su naknadno ugovoreni uslovi otplate potraživanja povoljniji u odnosu na prvobitno ugovorene (smanjenje kamatne stope, otpis dela glavnice pod kojim se podrazumeva prestanak priznavanja tog dela u bilansu, otpis dela obračunate kamate, promena datuma dospeća glavnice i/ili kamate i dr.) ili u odnosu na uslove koji bi u trenutku promene uslova bili odobreni drugom dužniku sa istim ili sličnim nivoom rizika,
- refinansiranjem potraživanja,

a kojim se menja inicijalno odobreni plan otplate kredita i ugovor kredita kao odgovor na povećani sadašnji ili budući rizik neizmirenja obaveza po osnovu kredita.

Podaci o izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema statusu obezvređenja i broju dana docnje na dan 31. decembra 2017. i 31. decembra 2016. godine:

Tabela 15.

31. decembar 2017. (u hiljadama dinara)	Neobezvređena potraživanja					Obezvređena potraživanja				
	Nije u docnji	Do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Nije u docnji	Do 90 dana	Od 91-180 dana	Od 181- 360 dana	Preko 360 dana
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	4,929,676	354,997	27,811	6,414	7,837	40,185	41,528	39,270	43,602	144,377
Stambeni krediti	3,902,570	226,752	19,099	-	-	37,521	40,661	27,652	27,248	33,865
Potrosacki i gotovinski krediti	942,359	103,622	7,863	6,003	-	2,603	761	11,057	14,905	18,046
Transakcioni i kreditne kartice	62,111	24,617	679	141	-	61	74	412	889	85,844
Ostala potraživanja	22,636	6	170	270	7,837	-	32	149	560	6,622
Potraživanja od privrede	66,170,774	1,103,027	32,312	14,289	2,097	577,971	233,508	152,512	145,037	646,199
Velika preduzeca	2,716,305	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeca	39,404,414	743,523	6	945	116	225,376	54,481	24,099	12,200	191,564
Mikro preduzeca i preduzetnici	8,185,632	162,944	14,450	2,582	159	167,160	87,984	63,535	65,063	312,268
Poljoprivrednici	15,864,418	196,560	17,856	10,762	1,822	185,435	91,043	64,878	67,774	142,367
Javna preduzeca	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	4,915,733	1,775	-	-	152,504	257	-	-	29	32,575
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	74,467,563	1,284,900	344	656	1,962	23,664	16	-	2	26
od cega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematicna potraživanja	1,548,617	147,900	59,778	20,048	160,477	594,751	275,019	191,782	188,926	823,126
od cega: restrukturirana	486,567	24,465	1,587	165	-	166,758	70,594	27,584	44,290	271,586
Ukupna izloženost	76,016,180	1,459,800	60,122	20,704	162,439	618,415	275,035	191,782	188,928	823,152

Tabela 16.

31. decembar 2016. (u hiljadama dinara)	Neobezvredjena potrazivanja					Obezvredjena potrazivanja				
	Nije u docnji	Do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Nije u docnji	Do 90 dana	Od 91-180 dana	Od 181- 360 dana	Preko 360 dana
Prema sektorima										
Potrazivanja od stanovnistva	7,343,357	463,797	21,803	7,240	22,624	70,436	99,404	44,780	21,206	180,190
Stambeni krediti	5,041,601	265,374	9,444	2,278	-	65,078	96,473	29,974	8,435	57,017
Potrosacki i gotovinski krediti	2,182,713	151,222	11,851	4,515	-	5,310	2,812	13,647	11,688	34,724
Transakcioni i kreditne kartice	94,726	47,194	396	322	-	48	119	510	1,083	87,189
Ostala potrazivanja	24,317	7	112	125	22,624	-	-	649	-	1,260
Potrazivanja od privrede	61,808,881	1,334,342	79,547	39,417	10,840	341,276	282,265	159,222	458,874	648,933
Velika preduzeca	1,152,040	99,835	-	-	15	-	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeca	32,500,329	437,759	14	1,529	3,776	17,313	32,222	2,928	148,451	134,638
Mikro preduzeca i preduzetnici	10,447,564	382,821	31,690	19,640	1,811	204,733	173,631	69,013	267,679	409,427
Poljoprivrednici	17,708,944	413,927	47,843	18,248	5,238	119,230	76,412	87,281	42,744	104,868
Javna preduzeca	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrazivanja od ostalih klijenata	3,749,672	3,645	-	-	233,400	25	163	13,174	582	45,574
Prema kategorijama potrazivanja										
Neproblematična potrazivanja	70,692,356	1,547,359	197	209	4,667	24,217	3,925	-	-	-
od cega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematicna potrazivanja	2,209,554	254,425	101,153	46,448	262,197	387,520	377,907	217,176	480,662	874,697
od cega: restrukturirana	829,900	71,810	9,317	7,296	-	84,726	130,661	40,983	122,385	298,024
Ukupna izloženost	72,901,910	1,801,784	101,350	46,657	266,864	411,737	381,832	217,176	480,662	874,697

Podaci o problematičnim potraživanjima na dan 31. decembra 2017. i 31. decembra 2016. godine:

Tabela 17. - 31. decembar 2017. (u hiljadama dinara)

Sektori kreditiranje	Bruto vrednost ukupnih potrazivanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potrazivanja	Bruto vrednost problematichnih potrazivanja		Akumulirane ispravke vrednosti problematicnih potrazivanja	% problematichnih potrazivanja	Vrednost sredstava obezbedjenja problematicnih potrazivanja
				od cega: restrukturirana potrazivanja			
	1	2	3	4	5	6 (3/1)	7
Potrazivanja od stanovnistva	5,635,697	231,907	570,937	193,499	195,575	10.13%	3,932
Stambeni krediti	4,315,368	93,695	383,909	185,162	69,215	8.90%	3,932
Potrosacki I gotovinski krediti	1,107,219	57,241	83,670	8,337	46,368	7.56%	-
Transakcioni I kreditne kartice	174,828	79,821	89,393	-	78,890	51.13%	-
Ostala potrazivanja	38,282	1,150	13,965	-	1,102	36.48%	-
Potrazivanja od privrede	69,077,726	1,121,829	3,199,079	893,125	774,384	4.63%	12,365
A	10,198,347	84,771	208,791	60,229	29,189	2.05%	1,366
B,C,E	15,048,608	208,500	562,036	136,532	139,261	3.73%	-
D	992,525	5,662	392,077	159,190	2,179	39.50%	-
F	2,985,754	37,311	88,423	22,947	22,018	2.96%	-
G	13,241,401	118,230	356,149	27,515	54,593	2.69%	5,958
H,I,J	4,375,871	51,796	95,098	34,446	32,777	2.17%	2,325
L,M,N	1,605,732	22,811	99,320	50,666	14,918	6.19%	-
Preduzetnici	3,986,575	208,413	547,630	161,453	190,753	13.74%	-
Poljoprivrednici	16,642,913	384,335	849,555	240,147	288,696	5.10%	2,716
Potrazivanja od ostalih klijenata	5,103,134	29,434	267,406	6,972	29,110	5.24%	-
Ukupna izlozenost	79,816,557	1,383,170	4,037,422	1,093,596	999,069	5.06%	16,297

Tabela 18. - 31. decembar 2016. (u hiljadama dinara)

Sektori kreditiranja	Bruto vrednost ukupnih potrazivanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potrazivanja	Bruto vrednost problematinih potrazivanja		Akumulirane ispravke vrednosti problematinih potrazivanja	% problematinih potrazivanja	Vrednost sredstava obezbedjenja problematinih potrazivanja
				od cega: restrukturirana potrazivanja			
	1	2	3	4	5	6 (3/1)	7
Potrazivanja od stanovništva	8,274,836	346,778	829,221	332,035	272,279	10.02%	-
Stambeni krediti	5,575,673	175,492	601,076	312,833	125,112	10.78%	-
Potrosacki I gotovinski krediti	2,418,482	87,952	115,465	19,202	65,347	4.77%	-
Transakcioni I kreditne kartice	231,587	81,657	90,997	-	80,280	39.29%	-
Ostala potrazivanja	49,094	1,677	21,683	-	1,540	44.17%	-
Potrazivanja od privrede	65,163,599	1,654,504	4,006,544	1,248,300	1,059,142	6.15%	67,525
A	8,487,279	117,369	173,437	36,835	34,646	2.04%	-
B,C,E	13,181,241	269,935	684,534	186,341	154,498	5.19%	3,676
D	322,487	9,183	221,555	187,816	8,164	68.70%	-
F	3,209,747	105,517	279,806	26,779	77,373	8.72%	-
G	11,107,097	209,529	375,980	115,217	105,736	3.39%	2,234
H,I,J	3,768,404	70,100	106,432	10,913	37,366	2.82%	22,388
L,M,N	1,351,657	37,643	187,892	95,912	26,327	13.90%	17,313
Preduzetnici	5,110,951	345,304	1,008,073	317,681	307,639	19.72%	16,564
Poljoprivrednici	18,624,736	489,924	968,835	270,806	307,393	5.20%	5,350
Potrazivanja od ostalih klijenata	4,046,234	53,924	375,974	14,768	52,103	9.29%	-
Ukupna izlozenost	77,484,669	2,055,206	5,211,739	1,595,103	1,383,524	6.73%	67,525

Podaci o promenama problematičnih potraživanja u 2017. i 2016. godini:

Tabela 19.

31. decembar 2017. (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na početku godine	Nova problematična potraživanja		Smanjenje problematičnih potraživanja				Uticaј kursa	Druge promene	Bruto vrednost na kraju godine	Neto vrednost na kraju godine
			od cega kupljeno		od čega naplaćeno	od čega prodato	od čega otpisano				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (1+2-4+8+9)	
Potrazivanja od stanovništva	829,221	135,046	-	396,440	190,353	140,241	65,845	(22,191)	25,301	570,937	375,362
Stambeni krediti	601,075	86,753	-	296,613	129,226	133,295	34,091	(21,263)	13,957	383,909	314,694
Potrosacki i gotovinski krediti	115,465	43,882	-	84,076	45,901	6,946	31,229	(908)	9,307	83,670	37,302
Transakcioni i kreditne kartice	90,990	2,974	-	4,850	4,850	-	-	-	279	89,393	10,503
Ostala potrazivanja	21,691	1,437	-	10,901	10,376	-	525	(20)	1,758	13,965	12,863
Potrazivanja od privrede	4,007,880	1,533,114	-	2,494,008	1,765,299	206,884	521,825	(103,845)	255,938	3,199,079	2,424,695
Velika preduzeca	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Mala i srednja preduzeca	943,688	552,071	-	699,288	598,188	7,610	93,490	(21,641)	82,193	857,023	674,538
Mikro preduzeca i preduzetnici	2,095,358	461,836		1,098,240	637,319	106,604	354,317	(60,135)	93,681	1,492,500	1,189,297
Poljoprivrednici	968,834	519,206	-	696,480	529,792	92,670	74,018	(22,069)	80,064	849,555	560,859
Javna preduzeca	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrazivanja od ostalih klijenata	374,638	35,281	-	138,894	108,779	5,183	24,933	(3,749)	130	267,406	238,296
Ukupna izlozenost	5,211,739	1,703,441	-	3,029,342	2,064,431	352,308	612,603	(129,785)	281,369	4,037,422	3,038,353

Tabela 20.

31. decembar 2016. (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na početku godine	Nova problematična potraživanja		Smanjenje problematičnih potraživanja				Uticaj kursa	Druge promene	Bruto vrednost na kraju godine	Neto vrednost na kraju godine
			od cega kupljeno		od čega naplaćeno	od čega prodato	od čega otpisano				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (1+2-4+8+9)	
Potrazivanja od stanovništva	939,738	161,267	-	304,823	266,770	-	38,052	10,317	22,722	829,221	556,942
Stambeni krediti	653,372	108,064	-	179,982	170,579	-	9,402	9,566	10,056	601,076	475,964
Potrosacki i gotovinski krediti	162,277	48,949	-	107,834	79,383	-	28,451	734	11,339	115,465	50,118
Transakcioni i kreditne kartice	98,165	2,982	-	10,151	10,151	-	-	-	1	90,997	10,717
Ostala potrazivanja	25,924	1,272	-	6,856	6,657	-	199	17	1,326	21,683	20,143
Potrazivanja od privrede	4,813,697	1,465,888	-	2,764,799	2,505,234	-	259,566	59,727	432,031	4,006,544	2,947,402
Velika preduzeca	73	-	-	73	73	-	-	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeca	1,124,247	426,355	-	741,305	711,117	-	30,188	14,511	105,154	928,962	737,451
Mikro preduzeca i preduzetnici	2,513,377	532,288	-	1,247,966	1,091,582	-	156,385	31,750	279,298	2,108,747	1,548,509
Poljoprivrednici	1,175,986	507,245	-	775,441	702,448	-	72,993	13,466	47,579	968,835	661,442
Javna preduzeca	14	-	-	14	14	-	-	-	-	-	-
Potrazivanja od ostalih klijenata	495,511	69,462	-	315,314	314,210	-	1,104	1,056	125,259	375,974	323,871
Ukupna izlozenost	6,248,946	1,696,617	-	3,384,936	3,086,214	-	298,722	71,100	580,012	5,211,739	3,828,215

5.1.3 Interni rejting sistem

Sistem interne klasifikacije rizika za male i srednje kreditne izloženosti je instrument podrške kreditnoj proceni za predloženu kreditnu izloženost i kontinuiranu procenu rizika kredita u otplati. Podržava proces donošenja odluka kao dodatak detaljnoj proceni kreditne sposobnosti svih malih i srednjih kreditnih izloženosti.

Interna klasifikacija klijenta se zasniva na kvalitativnim i kvantitativnim kriterijumima koji su podeljeni na osam delova. U svakom delu, klijentu se dodeljuje jedna od 8 kategorija rizika.

Kvantitativni faktori u sistemu klasifikacije rizika (čine 60% klasifikacije rizika klijenta) su poslovni rezultat biznisa, snaga bilansa stanja i kvalitet tokova gotovine.

Analiza kvalitativnih faktora (čine 40% klasifikacije rizika klijenta) podeljena je u četiri oblasti; lica koja su povezana sa biznis klijentom (menadžment, ključni zaposleni, vlasnici); profesionalnost organizacije; kvalitet dostavljene dokumentacije i eksterni faktori i njihov potencijalan uticaj na aktivnost biznis klijenta i svi znakovi upozorenja, odnosno informacije koje ukazuju na teškoće pri otplati kredita sa kojima se klijent suočio u bliskoj prošlosti, a koje su takođe dostupne banci u obliku koji je merljiv i može se kvantifikovati.

Banka najmanje jednom godišnje preispituje metodologiju i procedure za merenje kreditnog rizika.

Pregled prema kreditnom kvalitetu neproblematičnih potraživanja i vrednosti sredstava obezbeđenja kojima su obezbeđena ta potraživanja na dan 31. decembra 2017. i 31. decembra 2016. godine je dat u sledećim tabelama, gde je visok kreditni kvalitet neproblematičnih potraživanja 0 do 30 dana u docnji, srednji 31 do 60 dana, i nizak 61 do 90 dana.

Tabela 21.

31. decembar 2017. (u hiljadama dinara)	Kreditni kvalitet neproblematičnih potraživanja			Problematic na potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja	
	Visok	Srednji	Nizak		Neproblematičnih potraživanja	Problematicnih potraživanja
Potraživanja od stanovništva	5,059,535	5,203	22	570,937	25,357	3,932
Stambeni krediti	3,926,256	5,203	-	383,909	24,728	3,932
Potrosacki i gotovinski krediti	1,023,549	-	-	83,670	629	-
Transakcioni i kreditne kartice	85,435	-	-	89,393	-	-
Ostala potraživanja	24,295	-	22	13,965	-	-
Potraživanja od privrede	65,861,273	16,945	429	3,199,079	576,528	12,365
Velika preduzeca	2,716,304	-	-	1	8,069	-
Mala i srednja preduzeca	39,799,690	12	-	857,023	371,184	7,324
Mikro preduzeca i preduzetnici	7,568,367	482	429	1,492,500	182,338	2,325
Poljoprivrednici	15,776,907	16,451	-	849,555	14,937	2,716
Javna preduzeca	5	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	4,835,700	-	28	267,406	-	-
Ukupna izloženost	75,756,508	22,148	479	4,037,422	601,885	16,297

Tabela 22.

31. decembar 2016. (u hiljadama dinara)	Kreditni kvalitet neproblematičnih potraživanja			Problematic na potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja	
	Visok	Srednji	Nizak		Neproblematičnih potraživanja	Problematicnih potraživanja
Potraživanja od stanovništva	7,439,952	5,663	-	829,221	31,065	-
Stambeni krediti	4,968,992	5,607	-	601,076	30,353	-
Potrosacki i gotovinski krediti	2,302,960	56	-	115,465	712	-
Transakcioni i kreditne kartice	140,589	-	-	90,997	-	-
Ostala potraživanja	27,411	-	-	21,683	-	-
Potraživanja od privrede	61,140,123	16,932	-	4,006,544	1,038,931	67,525
Velika preduzeca	1,251,869	27	-	-	104,431	-
Mala i srednja preduzeca	32,349,993	-	-	928,962	589,130	32,370
Mikro preduzeca i preduzetnici	9,891,595	7,666	-	2,108,747	327,341	29,805
Poljoprivrednici	17,646,662	9,239	-	968,835	18,029	5,350
Javna preduzeca	4	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	3,670,249	11	-	375,974	-	-
Ukupna izloženost	72,250,324	22,606	-	5,211,739	1,069,996	67,525

5.1.4 Sredstva obezbeđenja

Sredstva obezbeđenja se Politikom procene vrednosti kolaterala definišu kao imovina koju dužnik daje u залог da bi obezbedio kredit i iz koje Banka može, u slučaju problema sa izmirenjem obaveza, da pokrije svoja potraživanja prodajom iste. Krajnji cilj procene vrednosti sredstva obezbeđenja je određivanje sume koja može biti naplaćena njihovom prodajom u slučaju problema klijenta sa izmirenjem obaveza. Instrumenti obezbeđenja koje Banka koristi u poslovanju su depoziti, hipoteke nad poslovnim i stambenim objektima, zaloga nad pokretnom imovinom, jemstva pravnih i fizičkih lica, garancije drugih banaka i slično.

Procene vrednosti sredstava obezbeđenja, nezavisno od njihove pojedinačne vrednosti i iznosa kreditne izloženosti, treba da budu urađene od strane eksternog ovlašćenog procenitelja a koje su predmet provere i korekcija od strane Službenika za procenu vrednosti kolaterala. Procena tržišne fer vrednosti bazirana na minimum dve od tri metode u nastavku:

- komparativna metoda
- troškovna metoda
- prihodovna metoda

Maksimalni dozvoljeni koeficijenti tržišne fer vrednosti za utvrđivanje garantne vrednosti nepokretnosti

Vrsta kolaterala	Maksimalna garantna vrednost (% tržišne fer vrednosti)
Stambeni objekti (apartmani, kuće, spratovi zgrada)	Do 75% od tržišne fer vrednosti ukoliko je na dobroj lokaciji
	Do 70% od tržišne fer vrednosti ukoliko je na lokaciji sa nižom potražnjom
Nepokretnosti, kombinovana upotreba (poslovanje i stanovanje)	Do 75% od tržišne fer vrednosti ukoliko je na dobroj lokaciji
	Do 65% od tržišne fer vrednosti ukoliko je na lokaciji sa nižom potražnjom
Poslovni prostori	Do 70% od tržišne fer vrednosti ukoliko je na odličnoj lokaciji
	Do 60% od tržišne fer vrednosti ukoliko je na dobroj lokaciji
	Do 50% od tržišne fer vrednosti ukoliko je na lokaciji sa nižom potražnjom
Zemljište	Do 70% od tržišne fer vrednosti ukoliko je zemljište za izgradnju na odličnoj lokaciji

	Do 60% od tržišne fer vrednosti ukoliko je zemljište za izgradnju na dobroj lokaciji
	0% od tržišne fer vrednosti ukoliko zemljište nije obradivo ili pogodno za izgradnju
	Do 70% od tržišne fer vrednosti ukoliko je zemljište obradivo

Maksimalna garantna vrednost drugih vrsta kolaterala

Vrsta kolaterala	Maksimalna dozvoljena garantna vrednost
Depozit	Do 100% nominalne vrednosti ukoliko je u valuti kreditne izloženosti
	Do 90% nominalne vrednosti ukoliko je u valuti koja nije valuta kreditne izloženosti, a kojom se može trgovati
Potraživanja	Do 80% ukoliko su prema državnim organima
	Do 75% ukoliko su prema drugim klijentima sa praćenjem ulaza gotovine od strane PCB
	Do 50% ukoliko su prema drugim klijentima bez praćenja ulaza gotovine od strane PCB
Garancije	Do 100% za bankarske garancije ili jemstva državnih institucija (u zavisnosti od ekonomske situacije jemca)
	Do 100% za državne garancije ili garancije međunarodnih finansijskih institucija (u zavisnosti od ekonomske situacije posebnog subjekta)
	Do 80% ukoliko je vrednovanje zasnovano na ekonomskoj situaciji jemca kako je utvrđeno analizom
	0% za lica koja čine grupu povezanih lica
Instrumenti duga, vlasničke hartije od vrednosti i menice	Do 80% za državne instrumente duga
	Do 50% za druge instrumente duga i vlasničke hartije od vrednosti
	0% za menice
Zalihe	Do 0% od nabavne neto cene zaliha
Vozila	Do 60% od tržišne fer vrednosti
Poljoprivredna oprema	Do 60% od tržišne fer vrednosti
Mašine/oprema	Do 50% od tržišne fer vrednosti ukoliko su uobičajene mašine/oprema
	0% od tržišne fer vrednosti ukoliko mašine/oprema imaju samo specifičnu upotrebu
Stočni fond	Do 30% od tržišne fer vrednosti

Kao osnovni princip, vrednost kolaterala mora biti proverena na godišnjem nivou, dok nova eksterna procena (reprocena) treba da bude urađena svake treće godine.

5.1.5 Sredstva stečena naplatom

Cilj banke je da sredstva stečena naplatom potraživanja otudji na efikasan i ekonomičan način. U tom smislu banka redovno oglašava prodaju dosuđenih sredstava, periodično vrši analizu tržišne vrednosti na osnovu čega donosi odluku o eventualnim korekcijama prodajne cene dosuđenih kolaterala u cilju ubrzanja postupka otuđenja.

Podaci o vrsti i vrednosti sredstava obezbeđenja i pružaocima garancija po sektoru i kategorijama potraživanja na dan 31. decembra 2017. i 31. decembra 2016. godine:

Tabela 23.

31. decembar 2017. (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbedjenja	
	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti
Prema sektorima		
Potrazivanja od stanovništva	29,289	-
Stambeni krediti	28,660	-
Potrosacki i gotovinski krediti	629	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-
Ostala potrazivanja	-	-
Potrazivanja od privrede	480,642	108,251
Velika preduzeca	8,069	-
Mala i srednja preduzeca	303,351	75,156
Mikro preduzeca i preduzetnici	151,568	33,095
Poljoprivrednici	17,653	-
Javna preduzeca	-	-
Potrazivanja od ostalih klijenata	-	-
Prema kategorijama potrazivanja		
Neproblematična potrazivanja	493,635	108,251
od cega: restrukturirana	-	-
Problematicna potrazivanja	16,296	-
od cega: restrukturirana	6,648	-
Ukupna potrazivanja	509,931	108,251

Tabela 24.

31. decembar 2016. (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbedjenja	
	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti
Prema sektorima		
Potrazivanja od stanovništva	31,065	-
Stambeni krediti	30,353	-
Potrosacki i gotovinski krediti	712	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-
Ostala potrazivanja	-	-
Potrazivanja od privrede	720,295	386,161
Velika preduzeca	-	104,431
Mala i srednja preduzeca	454,080	167,421
Mikro preduzeca i preduzetnici	248,186	108,959
Poljoprivrednici	18,029	5,350
Javna preduzeca	-	-
Potrazivanja od ostalih klijenata	-	-
Prema kategorijama potrazivanja		
Neproblematična potrazivanja	705,667	364,329
od cega: restrukturirana	-	-
Problematicna potrazivanja	45,693	21,832
od cega: restrukturirana	11,038	5,350
Ukupna potrazivanja	751,360	386,161

LTV ratio

Tabela ispod predstavlja podatke o potraživanjima koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima prema vrednosti LTV pokazatelja, na dan 31. decembra 2017. i 31. decembra 2016. godine:

Tabela 25.

Vrednost LTV pokazatelja	Vrednost potraživanja koja su obezbeđenja hipotekom na nepokretnostima 31.12.2016.	Vrednost potraživanja koja su obezbeđenja hipotekom na nepokretnostima 31.12.2016.
Ispod 50%	130,221	168,796
Od 50% do 70%	144,182	205,870
Od 70% do 90%	206,932	391,681
Od 90% do 100%	126,854	363,185
Od 100% do 120%	9,993	7,989
Od 120% do 150%	-	-
Preko 150%	-	-
Ukupno	618,182	1,137,521
Prosecan LTV pokazatelj	66.07%	64.12%

U toku 2017. i 2016. godine banka je raspolagala sa sledecim sredstvima stečenim naplatom potraživanja:

Tabela 26. - 31. decembar 2017. (u hiljadama dinara)

Vrste sredstava stečenih naplatom potraživanja		Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Finans-ijska sredstva	Ostala sredstva stečena naplatom	Ukupno
Bruto vrednost na pocetku perioda	1	77,635	52,556	0	527	130,718
Stečena u toku perioda	2	9,088	4,579	0	0	13,667
Prodana u toku perioda	3	28,384	17,548	0		45,932
Stavljena u funkciju u toku perioda	4	0	0	0	0	0
Reklasifikovana u sred namenjena prodaji	5	0	0	0	0	0
od čega: prodana u toku perioda	6	0	0	0	0	0
Bruto vrednost na kraju perioda	7 (1+2-3-4-5)	58,339	39,587	0	527	98,453
Akumulirana ispravka vrednost	8	0	0	0	0	0
od čega: ispravke vrednosti u toku perioda	9	0	0	0	0	0
Neto vrednost na kraju perioda	10 (7-8)	58,339	39,587	0	527	98,453

Tabela 27. - 31. decembar 2016. (u hiljadama dinara)

Vrste sredstava stečenih naplatom potraživanja		Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Finans-ijska sredstva	Ostala sredstva stečena naplatom	Ukupno
Bruto vrednost na pocetku perioda	1	93,448	56,668	-	2,195	152,310
Stečena u toku perioda	2	10,297	12,424	-	-	22,721
Prodana u toku perioda	3	26,110	16,536	-	1,668	44,314
Stavljena u funkciju u toku perioda	4	-	-	-	-	-
Reklasifikovana u sred namenjena prodaji	5	-	-	-	-	-
od čega: prodana u toku perioda	6	-	-	-	-	-

toku perioda						
Bruto vrednost na kraju perioda	7 (1+2-3-4-5)	77,635	52,556	-	527	130,718
Akumulirana ispravka vrednost	8	-	-	-	-	-
od čega: ispravke vrednosti u toku perioda	9	-	-	-	-	-
Neto vrednost na kraju perioda	10 (7-8)	77,635	52,556	-	527	130,718

5.1.6 Dospela nenaplaćena potraživanja

Dospela nenaplaćena potraživanja Banke definisana su u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije koja definiše oblast adekvatnosti kapitala. Ona uključuje svako pojedinačno potraživanje Banke, odnosno pojedinačni ugovor po kome je klijent u docnji dužoj od 90 dana u materijalno značajnom iznosu. Pri tome se iznos dospelog nenaplaćenog potraživanja formira kao ukupan iznos potraživanja i uključuje dospeli kao i nedospeli deo potraživanja prema klijentu.

5.1.7 Formiranje ispravke vrednosti

Banka formira ispravku vrednosti za bilansnu aktivu koja se klasifikuje u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima, Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, važećom Odlukom Narodne banke Srbije koja definiše oblast klasifikacije potraživanja Banke i Politike grupe za upravljanje kreditnim rizikom.

Ispravka vrednosti se formira kod svih izloženosti kod kojih je identifikovana obezvređenost ili postoji potencijalna obezvređenost odnosno potencijalni gubitak tokom perioda otplate.

Osnovica za obračun se dobija kao zbir dospele i nedospele glavnice, dospele kamate i obračunate kamate za dati vremenski period umanjeno za razgraničenu proviziju za isplatu kredita i gotovine (ako je gotovina sredstvo obezbeđenja za dati plasman).

Ispravka vrednosti za sva individualno neznačajna potraživanja (potraživanja prema dužniku/grupi povezanih lica u iznosu do 30.000 EUR u dinarskoj protivvrednosti) kao i za individualno značajna potraživanja (potraživanja prema dužniku/grupi povezanih lica u iznosu preko 30.000 EUR u dinarskoj protivvrednosti) koja su u docnji do 30 dana se formira množenjem osnovice za obračun sa odgovarajućim ponderom rizika. Ponder rizika se određuje na osnovu migracione analize kvaliteta portfolija koja se sprovodi najmanje jednom godišnje.

Ispravka vrednosti za materijalno značajna potraživanja (potraživanja prema dužniku/grupi povezanih lica u iznosu preko 30.000 EUR u dinarskoj protivvrednosti) u docnji preko 30 dana formiraju se na pojedinačnoj osnovi za svakog klijenta ili grupu povezanih lica uzimajući u obzir procenjene buduće tokove novca od otplate plasmana koji se svode na neto sadašnju vrednost. Poređenjem neto sadašnje vrednosti budućih tokova novca od otplate sa knjigovodstvenom vrenošću potraživanja dobija se očekivani gubitak na osnovu koga se formira ispravka vrednosti.

Banka formira rezervisanja za vanbilansnu aktivu koja se klasifikuje u skladu sa važećom Odlukom Narodne banke Srbije koja definiše oblast klasifikacije potraživanja. Ispravka vrednosti se formira množenjem osnovice za obračun sa odgovarajućim ponderom rizika koji zavisi od tipa vanbilansne izloženosti. Osnovica za obračun se dobija kao iznos vanbilansnog potraživanja korigovanog za faktor kreditne konverzije i umanjeno za gotovine (ako je gotovina sredstvo obezbeđenja za dati plasman).

Pravila za klasifikaciju:

- Princip broja dana u kašnjenju po partiji klijenta
- Princip kontaminacije - klijent će imati najlošiju klasu koju ima bilo koja partija u nekoj od grupa povezanih lica kojoj on pripada
- Portfolio restrukturiranih kredita prema internim pravilima za restrukturiranje ima svoju klasifikaciju drugačiju u odnosu na ostatak portfolija

- Za pravna lica brisana iz registra, u stečaju i likvidaciji, kao i za preduzetnike brisane iz registra, ukoliko nisu u kašnjenjima preko 30 dana, u obračunu se primenjuju viši ponderi rezervisanja u odnosu na ostali portfolio bez kašnjenja ili sa kašnjenjem do 30 dana.

Lista objektivnih dokaza obezvređenja potraživanja:

- Kašnjenje u plaćanju ugovornih obaveza kamate ili glavnice duže od 30 dana
- Kršenje ugovornih obaveza ili drugih uslova
- Pokretanje stečajnog postupka ili likvidacionog postupka za pravna lica
- Klijent je brisan iz registra (za pravna lica i preduzetnike)
- Raskid ugovora Banke sa klijentom
- Restrukturirani plasman koji je klasifikovan kao obezvređene restrukturirane kreditne izloženosti
- Bilo koje informacije o poslovanju klijenta odnosno pogoršanje finansijskog položaja
- Grupa klijenata kod koje postoji mogućnost pogoršanja finansijskog položaja usled određenih dešavanja u okruženju ili nekih drugih događaja (promene klijentovog tržišnog okruženja, opšta makro-ekonomska situacija).
- Vanbilansne izloženosti delimično ili u potpunosti pokazuju znakove obezvređenosti, izvršeno plaćanje po protestu, kašnjenje po provizijama i zateznim kamatama po provizijama
- Medium klijenti sa risk klasifikacijom 8

Ukidanje statusa obezvređenih potraživanja

Klijent se može vratiti u redovne tokove za koje se ispravka vrednosti formira na grupnoj osnovi ukoliko ne kasni preko 30 dana najmanje 6 meseci i ne pokazuje druge znakove obezvređenja.

Podaci o promenama obezvređenih potraživanja u 2017. i 2016. godini su prikazane u sledećim tabelama

Tabela 28.

31. decembar 2017. (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na pocetku godine	Potrazivanja koja su obezvređena u toku godine		Potraživanja koja su prestala da budu obezvređena u toku perioda		Uticaj kursa	Otpisi	Druge promene	Bruto vrednost na kraju perioda	Neto vrednost na kraju perioda
			od čega: obezvređena na pojedinačnoj osnovi		od čega: bila obezvređena na pojedinačnoj osnovi					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9 (1+2-4+6-7+8)	10
Potrazivanja od stanovništva	416,016	98,570	60,239	119,360	100,447	(9,605)	65,687	(10,973)	308,962	132,576
Stambeni krediti	256,977	67,786	59,231	108,752	96,653	(8,920)	34,090	(6,054)	166,947	109,832
Potrosacki i gotovinski krediti	68,181	22,698	963	8,023	3,632	(665)	31,072	(3,747)	47,372	7,687
Transakcioni i kreditne kartice	88,949	1,617	24	2,425	162	-	-	(861)	87,280	8,796
Ostala potrazivanja	1,910	6,469	21	160	-	(20)	525	(311)	7,363	6,261
Potrazivanja od privrede	1,889,640	850,243	710,870	304,214	248,685	(51,376)	513,539	(115,527)	1,755,227	1,028,742
Velika preduzeca	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeca	322,335	336,674	332,661	31,537	28,766	(8,411)	93,125	(18,216)	507,720	330,380
Mikro preduzeca i preduzetnici	1,136,770	158,944	99,813	150,667	128,344	(32,869)	348,963	(67,205)	696,010	413,441
Poljoprivrednici	430,535	354,625	278,396	122,010	91,575	(10,096)	71,451	(30,106)	551,497	284,921
Javna preduzeca	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrazivanja od ostalih klijenata	60,448	1,032	-	1,211	-	(1,188)	24,933	(1,026)	33,122	6,397
Ukupna izlozenost	2,366,105	949,845	771,109	424,785	349,132	(62,169)	604,159	(127,526)	2,097,311	1,167,715

Tabela 29.

31. decembar 2016. (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na pocetku godine	Potrazivanja koja su obezvređena u toku godine		Potraživanja koja su prestala da budu obezvređena u toku perioda		Uticaj kursu	Otpisi	Druge promene	Bruto vrednost na kraju perioda	Neto vrednost na kraju perioda
			od čega: obezvređena na pojedinačnoj osnovi		od čega: bila obezvređena na pojedinačnoj osnovi					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9 (1+2-4+6-7+8)	10
Potrazivanja od stanovništva	480,634	83,438	30,179	87,550	51,128	4,608	37,896	(27,218)	416,016	170,047
Stambeni krediti	275,875	56,831	30,107	53,914	39,724	4,054	9,400	(16,469)	256,977	149,414
Potrosacki i gotovinski krediti	107,423	23,723	-	27,970	11,065	551	28,297	(7,249)	68,181	11,190
Transakcioni i kreditne kartice	94,125	2,235	72	5,617	339	-	-	(1,794)	88,949	9,074
Ostala potrazivanja	3,211	649	-	49	-	3	199	(1,706)	1,909	369
Potrazivanja od privrede	2,058,946	609,419	375,616	443,737	342,771	25,862	252,348	(107,572)	1,890,570	959,343
Velika preduzeca	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeca	320,109	101,514	88,071	71,703	59,638	4,462	28,446	9,616	335,552	162,932
Mikro preduzeca i preduzetnici	1,250,232	268,121	141,914	170,218	109,493	16,049	153,708	(85,993)	1,124,483	620,307
Poljoprivrednici	488,605	239,784	145,631	201,816	173,640	5,351	70,194	(31,195)	430,535	176,104
Javna preduzeca	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrazivanja od ostalih klijenata	51,391	13,901	13,174	3,059	2,381	327	1,104	(1,938)	59,518	10,048
Ukupna izlozenost	2,590,971	706,758	418,969	534,346	396,280	30,797	291,348	(136,728)	2,366,104	1,139,438

Podaci o promenama ispravki vrednosti potraživanja u 2017. i 2016. godini su prikazane u sledećim tabelama:

Tabela 30.

31. decembar 2017. (u hiljadama dinara)	Akumulirana na ispravka vrednosti na početku godine	Ispravke vrednosti priznate u toku perioda*	Ukidanje vrednosti priznate u toku perioda	Druge promene** (otpis)	Druge promene** (Unwinding)	Druge promene** (kursne razlike)	Akumulirana ispravka vrednosti na kraju godine
	1	2	3	4	5	6	7=(1+2+3+4+5+6)
Prema sektorima							
Potraživanja od stanovništva	353,680	294,073	(325,550)	(62,969)	(13,020)	(7,408)	238,806
Stambeni krediti	173,798	184,029	(215,019)	(32,157)	(12,004)	(4,946)	93,701
Potrošački i gotovinski krediti	85,771	98,661	(98,404)	0	0	1,444	57,240
Transakcioni i kreditne kartice	80,731	9,908	(11,756)	0	0	938	79,821
Ostala potraživanja	13,380	1,475	(371)	(580)	(1,016)	(4,844)	8,044
Potraživanja od privrede	1,708,632	2,477,861	(2,381,709)	(558,165)	(40,278)	(54,871)	1,151,470
Velika preduzeća	12,433	33,376	(37,305)	0	0	5,462	13,966
Mala i srednja preduzeća	500,958	682,126	(664,003)	(110,010)	(25,042)	(3,449)	380,580
Mikro preduzeća i preduzetnici	651,175	838,226	(763,364)	(330,502)	(12,585)	(40,009)	342,941
Poljoprivrednici	489,936	911,342	(904,507)	(93,531)	(2,651)	(16,247)	384,342
Javna preduzeća	0	0	0	0	0	0	0
Potraživanja od ostalih klijenata	54,130	12,791	(12,530)	(24,122)	0	(628)	29,641
Ukupna izloženost	2,062,312	2,771,934	(2,707,259)	(621,134)	(53,298)	(62,279)	1,390,276
Prema kategoriji potraživanja							
Neproblematična potraživanja	671,678	1281339	(1,705,561)	(441,063)	0	577,777	384,170
od čega: restrukturirana		0	0	0	0	0	0
Problematična potraživanja	1,390,634	1490595	(1,001,698)	(180,071)	(53,298)	(640,056)	1,006,106
od čega: restrukturirana	352,814	283200	(210,253)	(80)	0	(172,366)	253,315
Ukupna izloženost	2,062,312	2,771,934	(2,707,259)	(621,134)	(53,298)	(62,279)	1,390,276

* Obuhvata i indirektne i direktne otpise potraživanja

** Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

Tabela 31.

31. decembar 2016. (u hiljadama dinara)	Akumulirana ispravka vrednosti na početku godine	Ispravke vrednosti priznate u toku perioda*	Ukidanje vrednosti priznate u toku perioda	Druge promene** (otpis)	Druge promene** (Unwinding)	Druge promene** (kursne razlike)	Akumulirana ispravka vrednosti na kraju godine
	1	2	3	4	5	6	7=(1+2+3+4+5+6)
Prema sektorima							
Potraživanja od stanovništva	391,472	519,828	(512,966)	(36,585)	(9,507)	1,435	353,679
Stambeni krediti	187,449	327,600	(321,951)	(9,396)	(9,507)	1,296	175,491
Potrošački i gotovinski krediti	106,499	175,519	(168,737)	(25,466)	-	139	87,954
Transakcioni i kreditne kartice	86,808	15,672	(19,088)	(1,723)	-	-	81,669
Ostala potraživanja	10,718	1,037	(3,190)	-	-	-	8,565
Potraživanja od privrede	1,734,186	3,434,746	(3,198,904)	(243,460)	(41,128)	23,195	1,708,633
Velika preduzeća	11,469	32,386	(32,395)	-	-	973	12,433
Mala i srednja preduzeća	423,747	940,630	(851,531)	(32,230)	(27,416)	47,758	500,958
Mikro preduzeća i preduzetnici	780,594	1,092,377	(1,037,673)	(144,523)	(10,464)	(29,132)	651,179
Poljoprivrednici	474,519	1,316,834	(1,239,917)	(65,540)	(3,248)	7,285	489,933
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	43,855	52,519	(37,388)	(1,167)	-	(3,689)	54,130
Ukupna izloženost	2,125,658	3,954,574	(3,711,870)	(280,045)	(50,635)	24,630	2,062,312
Prema kategoriji potraživanja							
Neproblematična potraživanja	628,717	2,297,268	(2,748,162)	-	-	493,855	671,678
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	1,496,941	1,657,306	(963,708)	(280,045)	(50,635)	(469,225)	1,390,634
od čega: restrukturirana	422,084	347,077	(288,634)	(61,489)	-	(66,224)	352,814
Ukupna izloženost	2,125,658	3,954,574	(3,711,870)	(280,045)	(50,635)	24,630	2,062,312

* Obuhvata i indirektne i direktne otpise potraživanja

** Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajni

Podaci o obračunatim prihodima od kamata i naplaćenim kamatama na dan 31. decembra 2017. i 31. decembra 2016. godine.

Tabela 32.

	Prihod od kamate	Naplaćena kamata	Prihod od kamate na obezvređena potraživanja	Naplaćena kamata na obezvređena potraživanja
31. decembar 2017. (u hiljadama dinara)				
Prema sektorima				
Potraživanja od stanovništva	687,236	643,395	9,968	9,689
Stambeni krediti	260,065	364,120	7,068	6,899
Potrošački i gotovinski krediti	176,151	236,950	2,474	2,382
Transakcioni i kreditne kartice	247,017	37,997	380	350
Ostala potraživanja	4,003	4,328	46	58
Potraživanja od privrede	3,407,458	3,550,854	78,833	73,702
Velika preduzeća	104,466	119,856	-	-
Mala i srednja preduzeća	1,557,021	2,058,677	14,127	12,335
Mikro preduzeća i preduzetnici	676,741	876,856	31,842	33,162
Poljoprivrednici	1,069,230	495,465	32,864	28,205
Javna preduzeće				
Potraživanja od ostalih klijenata	148,837.00	218,340	32	484
Prema kategoriji potraživanja				
Neproblematična potraživanja	4,041,406.00	4,109,416	1,545	1.738
od čega: restrukturirana				
Problematična potraživanja	202,125.00	303,173	87,288	82,137
od čega: restrukturirana	46,872.00	73,155	18,251	15,756
Ukupna potraživanja	4,243,531.00	4,412,589	88,833	83,875

Tabela 33.

	Prihod od kamate	Naplaćena kamata	Prihod od kamate na obezvređena potraživanja	Naplaćena kamata na obezvređena potraživanja
31. decembar 2016. (u hiljadama dinara)				
Prema sektorima				
Potraživanja od stanovništva	579,741	567,953	15,722	15,689
Stambeni krediti	297,844	285,904	11,796	11,898
Potrošački i gotovinski krediti	234,617	231,343	3,294	2,965
Transakcioni i kreditne kartice	47,113	48,864	605	793
Ostala potraživanja	167	1,842	27	33
Potraživanja od privrede	4,159,683	4,054,340	91,721	85,147
Velika preduzeća	69,953	69,181	-	-
Mala i srednja preduzeća	1,449,277	1,403,289	8,996	6,590

ProCredit Bank a.d. Beograd	Objavljivanje podataka i informacija -Podaci I Informacije Procredit Bank A.D. Beograd 31.12.2017
-----------------------------	--

Mikro preduzeća i preduzetnici	1,041,883	1,040,442	51,652	48,172
Poljoprivrednici	1,598,570	1,541,428	31,073	30,385
Javna preduzeće	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	150,285	452,123	875	1,357
Prema kategoriji potraživanja				
Neproblematična potraživanja	4,529,150	4,602,965	1,540	1,571
od čega: restrukturirana	-	-	-	-
Problematična potraživanja	360,559	471,451	106,778	100,622
od čega: restrukturirana	95,550	96,615	30,082	30,707
Ukupna potraživanja	4,889,709	5,074,416	108,318	102,193

5.1.8 Izloženost Banke nakon računovodstvenih otpisa

Sledeća tabela prikazuje izloženost Banke nakon sprovođenja računovodstvenih otpisa. Pri tome su vabilansne izloženosti prikazane sa primenjenim faktorima kreditne konverzije.

Pregled neto izloženosti Banke bez otpisa nakon primene instrumenata kreditne zaštite sa podelom na bilansne, vanbilansne izloženosti, transakcije kreditiranja hartija od vrednosti i finansijske derivate pri čemu su vanbilansne izloženosti prikazane sa i bez primenjenih faktora kreditne konverzije na 31.12.2017. (u hiljadama RSD).

Tabela 34.

Decembar 2017	Bilansne izloženosti	Vanbilansne izloženosti		Transakcije kreditiranja hartija od vrednosti	Finansijski derivati
		Bez primene faktora kreditne konverzije	Sa primenom faktora kreditne konverzije		
Države i centralne banke	12,918,364	300,075	15	839	0
Teritorijalne autonomije i lokalne samouprave	219	0	0	0	0
Javna administrativna tela	0	0	0	0	0
Vlasnička ulaganja	129,974	0	0	0	0
Banke	3,452,386	49,873	9,915	0	26,158
Privredna društva	31,317,061	13,812,110	1,009,473	0	0
Fizička lica	41,435,032	16,671,686	753,359	0	0
Dospela nenaplaćena potraživanja	2,602,213	527,897	2,830	0	0
Ostale izloženosti	6,171,034	142,215,511	3,084,724	0	0
Ukupno	98,026,283	173,577,152	4,860,316	839	26,158

Pregled prosečne neto izloženosti Banke tokom 2017. godine nakon otpisa pre primene instrumenata kreditne zaštite sa podelom na bilansne, vanbilansne izloženosti, transakcije kreditiranja hartija od vrednosti i finansijske derivate pri čemu su vanbilansne izloženosti prikazane sa i bez primenjenih faktora kreditne konverzije (u hiljadama RSD).

Tabela 35.

Decembar 2017	Bilansne izloženosti	Vanbilansne izloženosti		Transakcije kreditiranja hartija od vrednosti	Finansijski derivati
		Bez primene faktora kreditne konverzije	Sa primenom faktora kreditne konverzije		
Države i centralne banke	9,810,736	256,896	2,141,549	1,182	18,876
Teritorijalne autonomije i lokalne samouprave	219	0	0	0	0
Javna administrativna tela	58,581	0	0	0	0
Vlasnička ulaganja	97,496	0	0	0	0
Banke	1,492,991	37,118	16,122	0	27,630
Privredna društva	33,963,268	15,683,666	1,408,086	0	0
Fizička lica	39,826,340	13,608,018	628,421	0	0
Dospela nenaplaćena	2,255,732	540,643	7,980	0	0

ProCredit Bank a.d. Beograd	Objavlivanje podataka i informacija -Podaci I Informacije Procredit Bank A.D. Beograd 31.12.2017
-----------------------------	---

potraživanja					
Ostale izloženosti	6,500,217	145,897,470	2,732,656	0	0
Ukupno	94,005,581	176,023,810	6,934,813	1,182	46,506

5.1.9 Geografska raspodela izloženosti

U svom poslovanju ProCredit Banka je posvećena pružanju kompletne bankarske usluge malim isrednjim preduzećima kao i fizičkim licima,. U tom smislu najveći deo svojih operacija Banka sprovodi na teritoriji Republike Srbije.

Pregled neto izloženosti Banke bez otpisa nakon primene instrumenata kreditne zaštite na 31.12.2017. po geografskim oblastima i sa primenom faktora kreditne konverzije za vanbilansnu aktivu (u hiljadama RSD)

Tabela 36.

Opis	Izloženost prema licima sa teritorije Republike Srbije	Izloženost prema licima van teritorije Republike Srbije	Ukupno
Države i centralne banke	12,919,217,542	0	12,919,217,542
Teritorijalne autonomije i lokalne samouprave	219299.38	0	219,299
Vlasnička ulaganja	129,974,298	0	129,974,298
Banke	17,134,214	3,471,322,631	3,488,456,845
Privredna društva	32,167,936,575	702,969	32,168,639,544
Fizička lica	41,873,888,860	11,240,202	41,885,129,062
Ostale izloženosti	7,745,484,817	-1,656,562	7,743,828,255
Dospela nenaplaćena potraživanja	1,675,828,816	132,347	1,675,961,163
Ukupno	96,529,684,421	3,481,741,588	100,011,426,008

5.1.10 Podaci koji se odnose na restrukturirana potraživanja

Restrukturiranje se definiše kao bilo koja modifikacija uslova kreditne izloženosti ugovorom između banke i klijenta u cilju izmene plana otplate iz ugovora o kreditu kao odgovor na povećanje postojećeg ili budućeg kreditnog rizika koji se vezuje za klijenta.

Odluka o restrukturiranju kreditne izloženosti, kojom se menjaju prethodno ugovoreni uslovi kredita, može biti doneta zajedno sa sledećim merama:

- Izmene datuma dospeća rata za otplatu glavnice ili kamate (npr odlaganjem datuma otplate glavnice ili obračunate kamate)
- Odobrenje grejs perioda ili moratorijuma
- Odricanje od kazni
- Otpisivanje kamate ili dela glavnice u izuzetnim slučajevima
- Pregovaranje o prodaji dela obezbeđenja i/ili ostalih sredstava klijenta u cilju smanjenja glavnice za restrukturiranje
- Traženje dodatnih jemaca/ko-dužnika ili obezbeđenja

Restruktirane izloženosti su predmet redovnog monitoringa, između ostalog monitoringa otplate kredita. U slučaju da je doslo do pogoršanja finansijske situacije, kreditna izloženost koja je jednom restrukturirana može biti restrukturirana ponovo.

Restrukturirano problematično potraživanje se može, nakon isteka godinu dana od dana njegovog restrukturiranja, klasifikovati u grupu restrukturirana neproblematična potraživanja, odnosno da se više ne smatra problematičnim, ako su kumulativno ispunjeni sledeći uslovi:

- protekao je period od najmanje godinu dana od dana restrukturiranja potraživanja,
- nije ispunjen nijedan gore naveden uslov da se potraživanje smatra problematičnim,
- nakon primene mere restrukturiranja, na datum klasifikacije dužnik svoje obaveze izmiruje blagovremeno, na osnovu analize finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti dužnika, se očekuje da će dužnik moći da izmiri obaveze u celosti u skladu sa izmenjenim uslovima otplate, a samo ako je dužnik redovnim uplatama, pod kojima se podrazumevaju uplate u poslednjih dvanaest meseci izvršene blagovremeno ili sa docnjom ne dužom od 30 dana, u skladu sa izmenjenim uslovima otplate, isplatio iznos koji je najmanje jednak prethodno dospelom iznosu (ako je bilo dospelih iznosa) ili otpisanom iznosu (ako nije bilo dospelih iznosa) kao elementu izmenjenih uslova otplate, ili ako je dužnik na drugi način pokazao da je sposoban da izmiri obavezu prema izmenjenim uslovima otplate.

Restrukturirano neproblematično potraživanje može da prestane da se smatra restrukturiranim ako su na kraju probnog perioda, koji podrazumeva period od najmanje dve godine od trenutka kada se restrukturirano potraživanje klasifikuje kao potraživanje koje se ne smatra problematičnim, ukoliko su kumulativno ispunjeni sledeći uslovi:

- protekao je probni period,
- restrukturirano potraživanje se ne smatra problematičnim, prema gore navedenim uslovima,
- dužnik je redovnim uplatama po osnovu glavnice ili kamate otplatio materijalno značajan deo ukupnog iznosa duga tokom najmanje polovine probnog perioda,
- dužnik nije u docnji dužoj od 30 dana ni po jednoj obavezi prema banci.

Podaci o restrukturiranim potraživanjima na dan 31. decembra 2017. i 31. decembra 2016. godine:

Tabela 37. - 31. decembar 2017. (u hiljadama dinara)

Sektori kreditiranje	Bruto vrednost ukupnih potrazivanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potrazivanja	Bruto vrednost restrukturiranih potrazivanja		Akumulirane ispravke vrednosti restrukturiranih potrazivanja	% restrukturiranih potrazivanja	Vrednost sredstava obezbedjenja restrukturiranih potrazivanja
				od cega: problematicna potrazivanja			
	1	2	3	4	5	6 (3/1)	7
Potrazivanja od stanovnistva	5,635,697	231,907	193,499	193,499	17,461	3.43%	3,932
Stambeni krediti	4,315,368	93,695	185,162	185,162	14,810	4.29%	3,932
Potrosacki i gotovinski krediti	1,107,219	57,241	8,337	8,337	2,651	0.75%	-
Transakcioni i kreditne kartice	174,828	79,821	-	-	-	0.00%	-
Ostala potrazivanja	38,282	1,150	-	-	-	0.00%	-
Potrazivanja od privrede	69,077,726	1,121,829	893,125	893,125	233,025	1.29%	2,716
A	10,198,347	84,771	60,229	60,229	19,363	0.59%	-
B,C,E	15,048,608	208,500	136,532	136,532	57,138	0.91%	-
D	992,525	5,662	159,190	159,190	827	16.04%	-
F	2,985,754	37,311	22,947	22,947	5,732	0.77%	-
G	13,241,401	118,230	27,515	27,515	6,098	0.21%	-
H,I,J	4,375,871	51,796	34,446	34,446	5,899	0.79%	-
L,M,N	1,605,732	22,811	50,666	50,666	10,822	3.16%	-
Preduzetnici	3,986,575	208,413	161,453	161,453	51,845	4.05%	-
Poljoprivrednici	16,642,913	384,335	240,147	240,147	75,301	1.44%	2,716
Potrazivanja od ostalih klijenata	5,103,134	29,434	6,972	6,972	2,832	0.14%	-
Ukupna izlozenost	79,816,557	1,383,170	1,093,596	1,093,596	253,318	1.37%	6,648

Tabela 38. - 31. decembar 2016. (u hiljadama dinara)

Sektori kreditiranje	Bruto vrednost ukupnih potrazivanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potrazivanja	Bruto vrednost restrukturiranih potrazivanja		Akumulirane ispravke vrednosti restrukturiranih potrazivanja	% restrukturiranih potrazivanja	Vrednost sredstava obezbedjenja restrukturiranih potrazivanja
				od cega: problematicna potrazivanja			
	1	2	3	4	5	6 (3/1)	7
Potrazivanja od stanovnistva	8,274,836	346,778	332,035	332,035	49,785	4.01%	-
Stambeni krediti	5,575,673	175,492	312,833	312,833	44,912	5.61%	-
Potrosacki i gotovinski krediti	2,418,482	87,952	19,202	19,202	4,873	0.79%	-
Transakcioni i kreditne kartice	231,587	81,657	-	-	-	0.00%	-
Ostala potrazivanja	49,094	1,677	-	-	-	0.00%	-

Potrazivanja od privrede	65,163,599	1,654,504	1,248,300	1,248,300	296,648	1.92%	16,388
A	8,487,279	117,369	36,835	36,835	4,077	0.43%	-
B,C,E	13,181,241	269,935	186,341	186,341	58,894	1.41%	3,227
D	322,487	9,183	187,816	187,816	6,821	58.24%	-
F	3,209,747	105,517	26,779	26,779	5,227	0.83%	-
G	11,107,097	209,529	115,217	115,217	28,638	1.04%	2,234
H,I,J	3,768,404	70,100	10,913	10,913	6,559	0.29%	-
L,M,N	1,351,657	37,643	95,912	95,912	10,757	7.10%	1,898
Preduzetnici	5,110,951	345,304	317,681	317,681	97,755	6.22%	3,679
Poljoprivrednici	18,624,736	489,924	270,806	270,806	77,920	1.45%	5,350
Potrazivanja od ostalih klijenata	4,046,234	53,924	14,768	14,768	6,381	0.36%	-
Ukupna izlozenost	77,484,669	2,055,206	1,595,103	1,595,103	352,814	2.06%	16,388

Podaci o promenama restrukturiranih potraživanja u 2017. i 2016. godini:

Tabela 39.

31. decembar 2017. (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na početku perioda	Potrazivanja koja se restrukturirana u toku perioda	Potrazivanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Uticaj kursa	Otpisi	Druge promene	Bruto vrednost na kraju godine	Neto vrednost na kraju godine
	1	2	3	4	5	6	7 (1+2-3+4-5+6)	8
Potrazivanja od stanovništva	332,035	6,457	99,517	(11,694)	10,833	(22,949)	193,499	176,038
Stambeni krediti	312,833	4,177	90,289	(11,374)	8,677	(21,508)	185,162	170,352
Potrosacki i gotovinski krediti	19,202	2,280	9,228	(320)	2,156	(1,441)	8,337	5,686
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potrazivanja	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrazivanja od privrede	1,248,300	229,915	317,716	(35,287)	100,685	(131,402)	893,125	660,100
Velika preduzeca	-	-	-	-	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeca	310,039	60,549	96,501	(8,027)	12,163	(34,853)	219,046	140,962
Mikro preduzeca i preduzetnici	667,455	49,501	125,337	(20,478)	67,615	(69,592)	433,932	354,292
Poljoprivrednici	270,806	119,865	95,878	(6,782)	20,907	(26,957)	240,147	164,846
Javna preduzeca	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrazivanja od ostalih klijenata	14,768	-	5,978	(510)	1,308	-	6,972	4,140
Ukupna izlozenost	1,595,103	236,372	423,211	(47,491)	112,826	(154,351)	1,093,596	840,278

Tabela 40.

31. decembar 2016. (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na početku perioda	Potrazivanja koja se restrukturirana u toku perioda	Potrazivanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Uticaj kursa	Otpisi	Druge promene	Bruto vrednost na kraju godine	Neto vrednost na kraju godine
	1	2	3	4	5	6	7 (1+2-3+4-5+6)	8
Potrazivanja od stanovništva	336,983	49,423	25,469	4,796	1,402	(32,296)	332,035	282,250
Stambeni krediti	313,045	44,088	20,498	4,604	709	(27,697)	312,833	267,921
Potrosacki i gotovinski krediti	23,822	5,335	4,945	192	693	(4,509)	19,202	14,329
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potrazivanja	116	-	26	-	-	(90)	-	-
Potrazivanja od privrede	1,473,504	298,560	268,060	19,866	63,090	(212,480)	1,248,300	951,652
Velika preduzeca	-	-	-	-	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeca	285,674	104,465	56,447	4,249	7,162	(10,510)	320,269	243,862
Mikro preduzeca i preduzetnici	841,168	110,815	119,227	11,385	44,109	(142,807)	657,225	514,904
Poljoprivrednici	346,662	83,280	92,386	4,232	11,819	(59,163)	270,806	192,886
Javna preduzeca	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrazivanja od ostalih klijenata	14,625	-	-	225	-	(82)	14,768	8,387
Ukupna izlozenost	1,825,112	347,983	293,529	24,887	64,492	(244,858)	1,595,103	1,242,289

Podaci o strukturi restrukturiranih potraživanja prema merama restrukturiranja na dan 31. decembra 2017. i 31. decembra 2016. godine:

Tabela 41.

31. decembar 2017. (u hiljadama dinara)	Smanjenje kamatne stope	Produzenje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija doznje	Refinansiranje	Delimican otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere	Ukupno
Potrazivanja od stanovništva	-	35,032	9,433	-	267	-	-	148,767	193,499
Stambeni krediti	-	34,152	9,412	-	-	-	-	141,598	185,162
Potrosacki i gotovinski krediti	-	880	21	-	267	-	-	7,169	8,337
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potrazivanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrazivanja od privrede	-	76,375	195,934	-	181,304	-	-	439,512	893,125
Velika preduzeca	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeca	-	6,255	89,669	-	57,791	-	-	65,329	219,044
Mikro preduzeca i preduzetnici	-	36,244	55,362	-	41,532	-	-	300,796	433,934

ProCredit Bank a.d. Beograd	Objavljivanje podataka i informacija -Podaci i Informacije Procredit Bank A.D. Beograd 31.12.2017
-----------------------------	--

Poljoprivrednici	-	33,876	50,903	-	81,981	-	-	73,387	240,147
Javna preduzeca	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrazivanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	6,972	6,972
Ukupna izlozenost	-	111,407	205,367	-	181,571	-	-	595,251	1,093,596

Tabela 42.

31. decembar 2016. (u hiljadama dinara)	Smanjenje kamatne stope	Produzenje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija doznje	Refinansiranje	Delimican otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere	Ukupno
Potrazivanja od stanovnistva	-	72,956	19,021	-	621	-	-	239,437	332,035
Stambeni krediti	-	71,719	18,603	-	-	-	-	222,511	312,833
Potrosacki i gotovinski krediti	-	1,237	418	-	621	-	-	16,926	19,202
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potrazivanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrazivanja od privrede	-	278,534	264,989	-	17,666	-	-	687,110	1,248,300
Velika preduzeca	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeca	-	91,170	96,049	-	2,919	-	-	130,131	320,269
Mikro preduzeca i preduzetnici	-	113,579	84,903	-	6,451	-	-	452,292	657,225
Poljoprivrednici	-	73,786	84,038	-	8,296	-	-	104,686	270,806
Javna preduzeca	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrazivanja od ostalih klijenata	-	5,372	-	-	-	-	-	9,396	14,768
Ukupna izlozenost	-	356,862	284,010	-	18,287	-	-	935,943	1,595,103

5.1.11 Raspodela izloženosti prema vrsti druge ugovorne strane

Imajući u vidu ciljnu klijentsku grupu, najveći deo izloženosti Banke je vezan za izloženosti prema fizičkim licima, pravnim licima i preduzetnicima. Izloženosti prema drugim ugovornim stranama uglavnom proističe iz potrebe redovnog vođenja poslovanja Banke i regulatornih zahteva.

Pregled bilansnih izloženosti Banke uključujući i podatke o transakcijama kreditiranja hartija od vrednosti i finansijskih derivata na 31.12.2017. po klasama izloženosti i vrsti druge ugovorne strane sa pregledom ispravke vrednosti i potrebne rezerve (u hiljadama RSD).

Tabela 43.

Opis	Bruto iznos izloženosti	Ispravka vrednosti, rezervisanja i potrebna rezerva	Neto izloženost
Izloženost prema državama i centralnim bankama	12,919,203	-	12,919,203
Evropska Centralna Banka	9,300,425	-	9,300,425
Država	3,618,778	-	3,618,778
Izloženosti prema bankama	3,478,544	2	3,478,542
Banke	3,477,933	2	3,477,931
Ostala lica u finansijskom sektoru	611	-	611
Izloženosti prema fizičkim licima	41,435,032	303,262	41,131,770
Poljoprivrednici	14,288,576	108,913	14,179,663
Fizička lica	5,612,612	75,129	5,537,484
Pravna lica i preduzetnici	21,533,844	119,221	21,414,623
Izloženosti prema jedinicama teritorijalne autonomije i lokalne samouprave	219	-	219
Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	129,974	-	129,974
Izloženosti prema privrednim društvima	31,317,061	157,895	31,159,166
Pravna lica i preduzetnici	30,264,215	151,787	30,112,428
Ostala lica u finansijskom sektoru	1	-	1
Poljoprivrednici	1,052,845	6,108	1,046,737
Dospela nenaplaćena potraživanja	2,602,213	929,082	1,673,131
Ostale izloženosti	6,171,034	1,511,929	4,659,104
Ostalo	6,171,034	1,511,929	4,659,104
Ukupno	98,053,281	2,902,171	95,151,109

Pregled vanbilansnih izloženosti Banke na 31.12.2017. po klasama izloženosti i vrsti druge ugovorne strane sa pregledom ispravke vrednosti i potrebne rezerve (u hiljadama RSD)

Tabela 44.

Opis	Bruto iznos izloženosti	Ispravka vrednosti, rezervisanja i potrebna rezerva	Neto izloženost
Izloženost prema državama i centralnim bankama	300,075	0	15
Evropska Centralna Banka	300,075	0	9,915
Izloženosti prema bankama	49,873	298	9,915
Banke	48,706	294	9,682

ProCredit Bank a.d. Beograd	Objavlivanje podataka i informacija - Podaci I Informacije Procredit Bank A.D. Beograd 31.12.2017
-----------------------------	--

Ostala lica u finansijskom sektoru	1,166	3	233
Izloženosti prema fizičkim licima	16,671,686	9,188	753,359
Poljoprivrednici	4,048,521	512	5,204
Fizička lica	507,299	451	17,373
Pravna lica i preduzetnici	12,115,867	8,226	730,782
Izloženosti prema privrednim društvima	13,812,110	9,844	1,009,473
Pravna lica i preduzetnici	13,578,321	9,810	1,007,926
Ostala lica u finansijskom sektoru	7,773	34	1,548
Poljoprivrednici	226,015	0	
Dospela nenaplaćena potraživanja	527,897	4,616	2,830
Ostale izloženosti	142,215,511	0	3,084,724
Ostalo	142,215,511	-	3,084,724
Ukupno	173,577,152	23,947	4,860,317

5.1.12 Izloženosti prema preostaloj ročnosti

Tabela u nastavku prikazuje neto izloženost Banke po preostaloj ročnosti. U izloženosti su uključene kreditne izloženosti.

Pregled neto izloženosti Banke po preostaloj ročnosti i po klasama izloženosti na 31.12.2017. nakon primene instrumenata kreditne zaštite i sa primenom faktora kreditne konverzije za vanbilansnu aktivu (u hiljadama RSD).

Tabela 45.

	0-1 M	od 1 do 6 M	6 do 12 M	od 12 do 60 M	preko 60 M	ukupno
Izloženost prema državama i centralnim bankama	848	2	2	3	1	856
Izloženosti prema bankama	1,933,811	388,310	427,291	601,257	124,835	3,475,503
Izloženosti prema fizičkim licima	23,100,798	4,673,592	5,142,757	7,236,566	1,502,475	41,656,188
Izloženosti prema privrednim društvima	17,742,504	3,592,376	3,953,002	5,562,417	1,154,884	32,005,182
Dospela nenaplaćena potraživanja	839,179	165,763	182,403	256,667	53,290	1,497,302
Ostale izloženosti	3,762	656	722	1,016	211	6,368
Ukupno	43,620,903	8,820,699	9,706,177	13,657,925	2,835,695	78,641,398

5.1.13 Promene u iznosu ispravke vrednosti i potrebnoj rezervi

Promene u ispravkama vrednosti i potrebnoj rezervi za bilansnu i vanbilansnu aktivu prikazane su za bilansnu aktivu i vanbilansne stavke koje se klasifikuju u skladu sa važećom Odlukom Narodne banke Srbije kojom se reguliše oblast klasifikacije.

Promene u iznosima ispravke vrednosti i potrebnoj rezervi tokom 2017. godine (u hiljadama RSD)

Tabela 46.

ispravka vrednosti	31.12.2017.
Početno stanje na početku perioda	2,053,782

Uvećanje u toku perioda	2,771,741
Smanjenja u toku perioda usled promene očekivanja naplate (unwinding effect)	-53,298
Ostala smanjenja u toku perioda	-2,706,255
Ostala prilagođavanja u toku perioda	-682,905
Stanje na kraju perioda	1,383,065
potrebna rezerva	31.12.2017
Početno stanje na početku perioda	0
Uvećanje u toku perioda	0
Smanjenje u toku perioda	0
Ostala prilagođavanja u toku perioda	0
Stanje na kraju perioda	0

Detalji o strukturi ispravke vrednosti i potrebnoj rezervi dati su Finansijskim izveštajima Banke i Napomenama uz finansijske izveštaje za 2017. godinu, objavljenim na zvaničnoj internet stranici Banke www.procreditbank.rs.

5.1.14 Izloženosti Banke po klasama rizika

Tabela ispod prikazuje bruto izloženosti Banke koje se klasifikuju, a prema važećoj odluci Narodne banke Srbije koja definiše oblast klasifikacije bilansne aktive i vanbilansnih stavki banaka. Deo bilansne i vanbilansne aktive banaka koji se ne klasifikuje nije prikazan u donjoj tabeli.

Pregled bruto izloženosti Banke na 31.12.2017. po klasama rizika sa prikazom posebne i potrebne rezerve za bilansnu i vanbilansnu aktivu Banke koja se prema regulativi Narodne banke Srbije klasifikuje (u hiljadama RSD).

Tabela 47.

Opis	Bilansna izloženost			Vanbilansna izloženost		
	Bruto izloženost koja se klasifikuje	Posebna rezerva za bilansnu aktivu koja se klasifikuje	Potrebna rezerva za bilansnu aktivu koja se klasifikuje	Bruto izloženost koja se klasifikuje	Posebna rezerva za bilansnu aktivu koja se klasifikuje	Potrebna rezerva za bilansnu aktivu koja se klasifikuje
Banke	3,449,702	3	2	348,781	2,292	2,165
A	3,449,690	0	0	333,504	0	0
D	0	0	0	0	0	0
G	6	2	2	0	0	0
V	6	1	0	15,277	2,292	2,165
Fizička lica	6,426,493	338,940	161,517	423,828	1,422	1,009
A	5,178,021	0	0	313,649	0	0
B	865,402	17,308	11,602	82,824	1,422	1,009
D	300,234	300,234	140,020	11,124	0	0
G	59,819	17,946	9,606	15,952	0	0
V	23,018	3,453	289	280	0	0
Poljoprivrednici i ostali klijenti	16,138,353	657,543	429,693	4,391,422	2,420	2,362
A	13,296,040	0	0	3,493,593	0	0
B	2,018,893	40,378	27,918	737,953	88	65
D	543,617	543,617	366,630	91,085	0	0

ProCredit Bank a.d. Beograd	Objavlivanje podataka i informacija - Podaci I Informacije Procredit Bank A.D. Beograd 31.12.2017
-----------------------------	--

G	210,517	63,155	30,971	55,506	2,332	2,298
V	69,286	10,393	4,174	13,284	0	0
Pravna lica i preduzetnici	52,734,249	3,016,489	2,377,668	26,075,632	158,755	147,263
A	16,754,328	0	0	10,302,063	0	0
B	25,685,507	513,710	386,440	12,336,460	30,130	23,130
D	991,175	991,175	587,326	341,893	1,352	857
G	774,121	232,236	174,209	471,904	54,357	53,509
V	8,529,117	1,279,368	1,229,693	2,623,312	72,916	69,768
Ukupno	78,748,797	4,012,975	2,968,881	31,239,664	164,888	152,800

5.1.15 Specifičnosti u primeni standardizovanog pristupa u obračunu kapitalnih zahteva za kreditni rizik

Radi svrstavanja u kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza Banka koristi investicione nivoe koje je odredila agencija za promociju izvoza Republike Italije (SACE – Servizi Assicurativi del Commercio Estero) koja je usaglašena sa OECD metodologijom. Utvrđeni kreditni rejtinzi izabrane agencije koriste se za obračun kapitalnih zahteva za kreditni rizik za sledeće klase izloženosti:

- Izloženosti prema državama i centralnim bankama
- Izloženosti prema javnim administrativnim telima
- Izloženosti prema bankama

Prilikom obračuna kapitalnih zahteva za kreditni rizik Banka ne koristi kreditne rejtinge izdavaoca ili kreditne rejtinge specifične emisije finansijskih instrumenata. Razlog je što Banka po pravilu nema izloženosti obakvog tipa što je posledica politike Banke po pitanju ulaganja u finansijske instrumente.

Mapiranje kategorija najmanjih premija osiguranja izvoza na pondere kreditnog rizika

Tabela 48.

kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza (SACE)	0	1	2	3	4	5	6	7
Ponder kreditnog rizika	0%	0%	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Banka dodeljuje ponder kreditnog rizika gore navedenim izloženostima u skladu sa kategorijama najmanjih premija osiguranja izvoza.

5.1.16 Primena tehnika ublažavanja kreditnog rizika

Primena tehnika ublažavanja kreditnog rizika ne uključuje i primenu bilansnog i vanbilansnog netiranja. Tehnike ublažavanja kreditnog rizika podrazumevaju korišćenje materijalne kreditne zaštite i to upotrebom isključivo gotovine i gotovinskih instrumenata koji su deponovani kod Banke kao sredstava kreditne zaštite. U tom smislu Banka ne koristi nematerijalne instrumente kreditne zaštite, niti obezbeđenje u vidu garancija ili kreditnih derivata drugih lica. Samim tim u okviru primene tehnika za ublažavanje kreditnog rizika ne postoji izloženost tržišnom ili kreditnom riziku.

Na 31.12.2017. Banka nema instrumente kreditne zaštite koji ispunjavaju uslove prema Odluci o adekvatnosti kapitala banke da budu priznati kao tehnika ublažavanja kreditnog rizika.

Prikaz neto izloženosti Banke na 31.12.2017. pre i nakon primene instrumenata kreditne zaštite po klasama izloženosti (pre primene faktora kreditne konverzije za vanbilansne izloženosti u hiljadama RSD)

Tabela 49.

Ponder kreditnog rizika	Neto izloženost pre instrumenata kreditne zaštite	Neto izloženost nakon primene instrumenata kreditne zaštite
Izloženost prema državama i centralnim bankama	13,219,277	13,219,277
Izloženosti prema jedinicama teritorijalne autonomije i lokalne samouprave	219	219
Izloženosti prema javnim agencijama	0	0
Izloženosti prema bankama	3,528,117	3,528,117
Izloženosti prema privrednim društvima	44,961,432	44,961,432
Izloženosti prema fizičkim licima	57,794,268	57,794,268
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	2,196,411	2,196,411
Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	129,974	129,974
Ostale izloženosti	146,874,616	146,874,616
Ukupno	268,704,314	268,704,314

Ukupan iznos izloženosti obezbeđenih instrumentima materijalne kreditne zaštite po klasama izloženosti na 31.12.2017. (u hiljadama RSD)

Tabela 50.

Opis	Izloženosti obezbeđene instrumentima materijalne kreditne zaštite
Izloženost prema državama i centralnim bankama	-
Izloženosti prema bankama	-
Izloženosti prema fizičkim licima	-
Izloženosti prema javnim agencijama	-
Izloženosti prema jedinicama teritorijalne autonomije i lokalne samouprave	-
Izloženosti prema privrednim društvima	-
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	-
Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	-
Ostale izloženosti	-
Ukupno	-

5.2 Rizik druge ugovorne strane

Banka obračunava efekte rizika druge ugovorne strane na kapitalne zahteve primenom **metoda originalne izloženosti** po osnovu sledećih pozicija iz bankarske knjige i knjige trgovanja:

- finansijske derivate definisane Odlukom Narodne banke Srbije kojom se reguliše oblast adekvatnosti kapitala i to:
 - SWAP-ovi kamatnih stopa u istoj valuti i

- Valutni SWAP-ovi

- transakcije po osnovu repo i reverse repo ugovora;

Ovi poslovi ne predstavljaju poslovnu liniju, niti čine značajan deo bilansne i vanbilansne aktive, što je bitno imajući u vidu da je Banka potpuno usredsređena na pružanje finansijskih usluga veoma malim, malim i srednjim preduzećima, kao i fizičkim licima. Prihod se primarno generiše iz kamata na kredite i naknada od operacija po računima i platnog prometa. U tom smislu Banka izbegava sve spekulativne aktivnosti na finansijskom tržištu. Ulaže u finansijske derivate samo u iznosima i u rokovima koji pokrivaju izloženost Banke valutnom riziku ili riziku kamatne stope. Investicije u finansijske derivate, repo i revers repo transakcije stimuliše isključivo smanjenje izloženosti prema rizicima, a ne generisanje profita. Banka ne ulazi u pozicije kreditnih derivata kako u svoje ime i za svoj račun, tako ni u svoje ima, a za račun svojih klijenata.

S obzirom na sve što je navedeno Banka ne koristi sredstva obezbeđenja niti prilagođava iznose izloženosti po ovom osnovu za instrumente obezbeđenja. Pozicije za koje Banka obračunava kapitalne zahteve za rizik druge ugovorne strane ne proizvode buduću obavezu da Banka u slučaju pogoršanja svoje kreditne sposobnosti mora drugoj ugovornoj strani obezbediti obezbeđenje.

Budući da za obračun kapitalnih zahteva za rizik druge ugovorne strane Banka koristi metod originalne izloženosti, Banka ne obračunava korelacioni rizik.

Pozitivna fer vrednost, izloženost riziku druge ugovorne strane i kapitalni zahtevi za svaki od ugovora za koje se izračunava kapitalni zahtev za rizik druge ugovorne strane na 31.12.2017. (u hiljadama RSD).

Tabela 51.

2017			
Opis	Nominalni iznos ugovora	Pozitivna fer vrednost / Kamata	Kapitalni zahtev
Valutni SWAP	531,076	2,134	-
Valutni SWAP	498,035	321	-
Valutni SWAP	17,758	17,758	-
Valutni SWAP	23,766	23,766	-
Valutni SWAP	118,650	118,650	206,448.43
Valutni SWAP	118,600	118,600	235,290.14
REPO sa Narodnom bankom Srbije	1,300,000	373	-

5.3 Kamatni rizik

Rizik kamatne stope predstavlja rizik da će promene tržišnih kamatnih stopa negativno uticati na kapital Banke i prihod od kamata banke.

Pod izvorima rizika kamatne stope podrazumevaju se: rizik vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena i rizik krive prinosa, bazni rizik i rizik opcije.

Rizik kamatnih stopa se analizira na kvartalnom nivou na sastanku Odbora za upravljanje aktivom i pasivom Banke.

Prilikom procene izloženosti kamatnom riziku Banka koristi sledeće pretpostavke:

- Sve kategorije aktive i pasive iz bilansa stanja Banke se svrstavaju u određene vremenske periode u zavisnosti od momenta dospeća (za stavke koje imaju fiksnu kamatnu stopu) ili perioda sledeće promene kamatne stope (za stavke koje imaju varijabilnu kamatnu stopu).

- U zavisnosti od vremenskog perioda kome pripada, odgovarajući ponder modifikovane duracije se primenjuje:

Tabela 52.

vremenski period	0-1M	1-3M	3-6M	6M-1Y	1-2Y	2-3Y	3-4Y	4-5Y	5-7Y	7-10Y	10-15Y	>15Y
modifikovana duracija	0.04	0.16	0.36	0.71	1.38	2.25	3.07	3.85	5.08	6.63	8.91	11.2

- Šok kamatne stope (nagla promena kamatne stope širom tržišta na kojem Banka posluje) koji se primenjuje je 2 procentna poena. Za lokalnu valutu Banka može primenjivati i konzervativniji pristup prilikom određivanja šoka kamatne stope.
- Prilikom analize izloženosti riziku opcija, kao pretpostavka o iznosu kredita koji se prevremeno otplaćuju, kao i iznosu depozita koji se prevremeno povlače, koriste se stvarni istorijski podaci o prevremenoj otplati kredita i prevremenom povlačenju depozita u određenom periodu.
- Pretpostavka o kretanju neoročenih depozita je da će dospevati u sledećim procentima po vremenskim zonama:

Tabela 53.

vremenski period	0-1M	1-3M	3-6M	6M-1Y	1-2Y	2-3Y
procenat	11%	5%	8%	10%	25%	42%

6 Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi

Imajući u vidu svoju misiju, Banka u okviru svog redovnog poslovanja ne vrši investiranje u vlasničke uloge drugih lica. Izuzetak je ulaganje u ProCredit Leasing d.o.o. Beograd, čiji je Banka osnivač i jedini vlasnik. 23.04.2018.g. Narodna banka Srbije je, na zahtev ProCredit Leasing-a, donela odluku kojom daje saglasnost da se otpočne proces dobrovoljne likvidacije ProCredit Leasing-a. Rešenjem APR-a o registraciji izmene poslovnog imena i zastupnika privrednog društva od 30.04.2018.godine, PCL je zvanično započeo proces likvidacije.

Sticanje akcija SWIFT nije nastalo na osnovu odluke i direktnog ulaganja Banke. Ove akcije su dodeljene Banci od strane pomenute institucije na osnovu učešća Banke u sistemu i učešća u SWIFT međunarodnom sistemu plaćanja.

Pregled neto izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi (u hiljadama RSD)

Tabela 54.

Lice prema kome je Banka izložena	Opis tipa ulaganja	Namera ulaganja	Iznos neto izloženosti na 31. decembar 2017.
Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication - SWIFT, Brisel, Belgija	Akcije	Ostalo	2.223
ProCredit Leasing d.o.o. Beograd	Učešća u kapitalu povezanih lica	Strateško ulaganje	127.752
Ukupno			129.975

Računovodstvene politike i metode vrednovanja vlasničkih ulaganja prikazane su u Finansijskim izveštajima i Napomenama uz finansijske izveštaje za 2017. godinu, objavljenim na zvaničnoj internet stranici Banke www.procreditbank.rs.

7 Podaci, odnosno informacije koji se odnose na bankarsku grupu i odnos između matičnog društva i podređenih društava

Banka je osnovala ProCredit Leasing, d.o.o. Beograd. ProCredit Leasing, d.o.o. je registrovano kod Agencije za privredne registre u Beogradu pod registarskim brojem 1973/2005 od 17. februara 2005.godine Banka je 100% vlasnik preduzeća ProCredit Leasing d.o.o.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, pravna lica su obavezna da vode knjige i pripremaju finansijske izveštaje u skladu sa prevedenim IFRS. Prevod IFRS utvrđen je Rešenjem Ministra finansija o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-896/2014-16 od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u Službenom glasniku RS br. 35 od 27. marta 2014. godine. Navedeni prevod IFRS primenjuje se od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2017. godine.

Postoje razlike konsolidovanih finansijskih izveštaja u odnosu na konsolidovane finansijske izveštaje pripremljene za potrebe ProCredit Holding grupe, koje proističu iz primene različitih računovodstvenih politika. ProCredit Holding AG & Co. KGaA Frankfurt na Majni, Savezna Republika Nemačka je osnivač i većinski vlasnik ProCredit bank a.d. Beograd. Za potrebe ProCredit Holdinga takođe se sastavljaju godišnji finansijski izveštaji u kojima se prikazuju konsolidovani podaci na nivou ProCredit grupe u Srbiji.

Razlike u računovodstvenim politikama prikazane su u sledećoj tabeli:

Tabela 55.

ProCredit grupa u Srbiji	ProCredit Holding
Nekretnine, knjižene kao osnovna sredstva se inicijalno priznaju po procenjenoj tržišnoj vrednosti	Nekretnine, knjižene kao osnovna sredstva se inicijalno priznaju po istorijskoj vrednosti
Po osnovu formiranih revalorizacionih rezervi po osnovu tržišne vrednosti nekretnine priznaju se odložena poreska sredstva/obaveze	S obzirom da se nekretnine ne knjiže po tržišnoj vrednosti ne postoji ni priznavanje odloženih poreskih sredstava/obaveza
Naknade se knjiže bez obzira na dane kašnjenja do raskida Ugovora	Nema knjiženja naknada za klijente u kašnjenju preko 90 dana

8 Pokazatelj leveridža

Banka obračunava i pokazatelj leveridža koji predstavlja odnos osnovnog kapitala, koji se dobija kao zbir osnovnog akcijskog i dodatnog osnovnog kapitala u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke i iznosa izloženosti banke.

Tabela 56.

31.12.2017.	
Ukupan iznos izloženosti	116,522,581
Osnovni kapital	11,049,166
Pokazatelj leveridža	9.48